

AKTIVITETS
SRAPPORT

2021

HVA ER DSOP?

2016 innledet Skatteetaten, Brønnøysundregistrene og finansnæringen et samarbeid som fikk navnet Digital Samhandling Offentlig Privat (DSOP). Her samarbeider partene om å digitalisere og effektivisere viktige prosesser i samfunnet, som vil skape store verdier og spare aktørene for mye tid og penger. Samtidig vil samarbeidet skape vekst og bidra til den videre digitaliseringen av Norge.

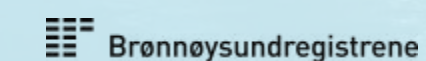
I listen nedenfor kan du se faste deltagere som er involvert i DSOP-samarbeidet per 15. desember 2021.

1. Skatteetaten
2. Brønnøysundregistrene
3. NAV
4. Politiet
5. Kartverket
6. Digitaliseringsdirektoratet
7. Finans Norge / Bits, som representerer både bankene og forsikringsselskapene

I tillegg er følgende aktører i dialog med DSOP eller allerede involvert i en eller flere DSOP-aktiviteter – uten å være faste deltagere i DSOP-samarbeidet:

8. Domstolsadministrasjonen
9. Lånekassen
10. Statens vegvesen (SVV)
11. Eiendom Norge
12. Sivilrettsforvaltningen (SRF)
13. Statistisk Sentralbyrå (SSB)

Aktørene som er nevnt i punkt 8-13, blir jevnlig invitert til møter med porteføljestyret i DSOP for å få oppdateringer om status i programmet og delta i diskusjoner om mulige fremtidige prosjekter/veivalg. Denne gruppen aktører blir heretter kalt DSOP Interessentgruppen.

OM DSOP AKTIVITETSRAPPORT 2021

Vi gjentar suksessen fra 2020 da vi lanserte den første DSOP aktivitetsrapporten, og vil fortsette med en årlig oppdatering på hvordan det går med prosjektene og tjenestene. I årets versjon introduserer vi, blant annet, prosjekter som er i idéfasen, erfaringer vi har opparbeidet oss gjennom samarbeidet og hvilke av FNs bærekraftsmål vi støtter opp under. Videre har noen tjenester og prosjekter endret fase i henhold til DSOP styringsmodell (se illustrasjon s. 71). I de ulike prosjektene er det hovedsakelig status og gevinster som er oppdatert, og i mindre grad problemstilling og løsning. Vi ser også at gevinstberegningene våre har økt, noe som er gledelig.

Dersom du ønsker mer informasjon om de enkelte prosjektene, send en e-post til dsop@bits.no eller se kontaklinformasjon s. 73.

INNHALDSFORTEGNELSE

DSOP	
HVA ER DSOP?	2
OM DSOP AKTIVITETSRAPPORT 2021	3
DSOP - KOMMER BÅDE BORGERNE OG SAMFUNNET TIL GODE	6
GEVINSTER FRA DSOP-AKTIVITETER	7
GJENBRUK AV FUNKSJONALITET	9
FINANSIERING AV DSOP-AKTIVITETER	10
OVERSIKT OVER DSOP-LØSNINGER	11
ERFARINGER I DSOP	13
DSOP OG FNS BÆREKRAFTSMÅL	15

TJENESTER I FULL PRODUKSJON	
SAMTYKKEBASERT LÅNESØKNAD	17
MASKINELL KONTROLL AV SIGNATURETT OG PROKURA	20
SALDO PÅ STUDIELÅN I NETT- OG MOBILBANK	22
SYKE- OG UFØREOPPLYSNINGER FRA NAV - ARBEIDSAVKLARINGSPENGER OG UFØRETRYGD	24
OVERSIKT OVER KUNDEFORHOLD	27
KONKURSBEHANDLING	30
OFFENTLIG-PRIVAT SAMARBEID - ANTI-HVITVASKING OG TERRORFINANSIERING	33
DIGITAL SAMHANDLING VED EIENDOMSHANDEL	35
ANTIHVITVASKING PEP-LISTE	38

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN	
KONTROLLINFORMASJON	41
ALTINN DØDSBO	43
DIGITAL PROSESS FOR TRANSPORTLØYVEGARANTIER	46
SELSKAPSETABLERING	49

PROSJEKTER SOM ER I PLANLEGGINGSFASEN	
SYKE- OG UFØREOPPLYSNINGER FRA NAV - SYKEPENGER	54
PROSJEKTER SOM ER I KONSEPTFASEN	
STATUS	56

INNHALDSFORTEGNELSE

PROSJEKTER HVOR DET UTARBEIDES SATSINGSFORSLAG	
RAPPORTERING AV YRKESKADE	58
KONTONUMMER FOR UTBETALING FRA DET OFFENTLIGE	60

ANDRE RELEVANTE TJENESTER ELLER PROSJEKTER	
DATA FOR AJOURHOLD AV OTP I PRIVAT SEKTOR	63

ADMINISTRASJONEN I DSOP	
JURIDISKE AVTALER	66
AVKLARINGSFASE: PROSJEKTER SOM ER SATT PÅ VENT	67
FORVALTNING	68
FREMTIDSUTSIKTER: MER DATADELING KOMMER SAMFUNNET TIL GODE	69

VEDLEGG	
STYRING OG KONTROLL I DSOP	71
KONTAKTINFORMASJON	73

DSOP – KOMMER BÅDE BORGERNE OG SAMFUNNET TIL GODE

I mars 2021 la regjeringen ved Kommunaldepartementet frem Norges første stortingsmelding om datadreven økonomi og innovasjon.

– At Norge tar en sterk og ledende rolle i dataøkonomien, er avgjørende for at vi skal klare å skape mere verdier og flere arbeidsplasser i hele landet. Vi har svært gode forutsetninger for å lykkes, men nå må det handling til, understreket distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland. – I Norge har vi en av verdens beste og mest åpne offentlige forvaltninger, og vi er kommet langt i digitaliseringen av offentlige tjenester. Skal offentlig sektor være effektiv, må vi også være datadrevet og samarbeide med privat sektor om å utvikle gode tjenester og løsninger for folk, sa Helleland.

Nettopp muligheten til, for ikke å si åpenheten for, å samarbeide om prosjekter og dele data på tvers av offentlig og privat sektor var også tematikken på årets Digitaliseringskonferanse i regi av Digitaliseringsdirektoratet.

– Vi ser helt klart en trend der det er flere ulike virksomheter som realiserer prosjekter sammen – dette blir mer og mer fremtredende. Offentlig og privat samarbeid er en naturlig del av dette. Det kommer veldig mye tydeligere frem at en heier på laget og samarbeidet, mer enn at det bare handler om enkeltvirksomheter, sa Steffen Sutorius, adm. direktør i Digdir.

Samarbeidet mellom NAV, politiet, Skatteetaten, Brønnøysundregistrene, Kartverket, Digitaliseringsdirektoratet, Finans Norge og Bits viser hvilken kraft som kan utløses til beste for samfunnet og borgerne.

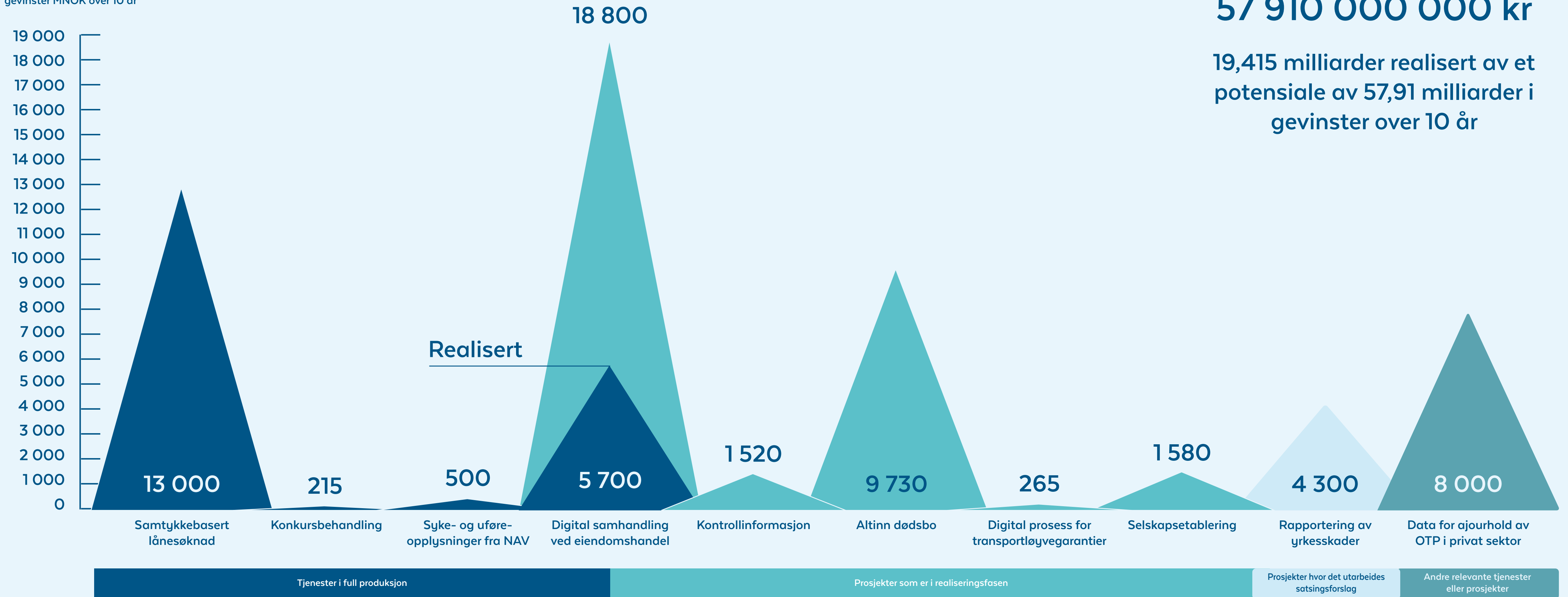
GEVINSTER FRA DSOP-AKTIVITETER

57 910 000 000 kr

19,415 milliarder realisert av et potensiale av 57,91 milliarder i gevinster over 10 år

gevinster MNOK over 10 år

GEVINSTER FRA DSOP-AKTIVITETER

Resultatene fra samarbeidet i DSOP har siden oppstarten gitt store gevinster som kommer både innbyggere, næringslivet og offentlig sektor til gode. Noen av disse gevinstene er målbare (som vist i grafen på forrige side), mens andre er ikke målbare samfunnsgevinster, som for eksempel å forhindre kriminalitet og gjøre det lettere for innbyggere å søke om forsikringsutbetalinger ved skade/sykdom eller lignende.

Da prosjektene Samtykkebasert lånesøknad (SBL) og Digital samhandling ved eiendomshandel gikk nærmere inn på gevinstestimaterne i planleggingsfasen, så man at de første gevinstanslagene var altfor moderate. SBLs første anslag lå litt over 6 milliarder og er nå på hele 13 milliarder. Tall fra Digitaliseringsdirektoratet for 2021 viser at bruken samsvarer med tallene som ligger til grunn for 13 milliarder, det vil si 3 millioner lånesøknader per år. Tilsvarende var de første estimatene for Digital samhandling ved eiendomshandel 2,8 milliarder, og er nå i overkant av 18 milliarder.

Løsningene fører som nevnt ikke bare til monetære gevinster, de gir også en rekke samfunns- og miljøgevinster. Digital samhandling ved eiendomshandel sparer miljøet for omtrent 120 tonn papir over 10 år. Som følge av prosjektet «Syke- og uføreopplysninger fra NAV» har saksbehandlingstiden hos bankene for behandling av nye uføresøknader i gjennomsnitt blitt halvert fra ca. 2 måneder til 1 måned, mens i saker der de ikke trenger tilleggsopplysninger, er ventetiden redusert fra ca. 2 måneder til bare noen få timer. Løsningen «Data for ajourhold av OTP i privat sektor» sikrer at arbeidsgivere ikke kan snike seg unna å betale inn obligatorisk tjenstepensjon. Det er estimert at høyere datakvalitet vil føre til mer enn 1,6 milliarder kroner i økte innbetalinger årlig. Dette vil bidra til å forhindre sosial dumping og gi arbeidstakere en generell trygghet om at arbeidsgiver betaler inn korrekt beløp til pensjonsselskapene.

GJENBRUK AV FUNKSJONALITET

Et annet positivt resultat som har kommet ut av de mange DSOP-prosjektene, er at funksjonaliteter som er utviklet i ett prosjekt, kommer til nytte i et annet. Gjenbruk er et sentralt prinsipp i DSOP og omfatter selvfølgelig også bruken av Norges felleskomponenter. Nedenfor kan du se noen av felleskomponentene som benyttes i DSOP.

I tillegg til gjenbruk innenfor DSOP-samarbeidet har også programkontoret i DSOP bidratt med inspirasjon til, og som en referanse for, andre offentlig private samarbeid (OPS). Et eksempel er OPS Landbruk, der man blant annet har gjenbrukt samtykkeløsningen. Se link¹ under for mer informasjon om OPS Landbruk.

Offentlige felleskomponenter:

- **Altinn – en internettportal for digital dialog mellom næringslivet, privatpersoner og offentlige etater.** Altinn er også en teknisk plattform som offentlige virksomheter kan benytte for å lage digitale tjenester. Videre er Altinn for mange kjent som portalen der innbyggere og næringslivet blant annet kan sjekke den årlige skattemeldingen
- **Altinn – samtykkeløsningen:** en dataeier (for eksempel en lånsøker) kan samtykke til at en virksomhet (for eksempel en bank), på deres vegne, kan hente data til et spesifikt formål fra en behandlingsansvarlig (for eksempel skattemeldingen og lønnsdata fra Skatteetaten i forbindelse med behandlingen av en lånesøknad).

- **Altinn – delegeringstjenesten:** gjør det mulig for banker/virksomheter å gi systemleverandør fullmakt til å sende forespørsler til etatene på vegne av banken/virksomheten.
- **Altinn – formidlingstjenesten:** gjør det blant annet mulig for banker/meglere og Kartverket å gjennomføre digital eiendomshandel og digital tinglysning.
- **Autentiseringstjenester:** ID-porten sørger for sikker autentisering av brukere, og maskinporten tilbyr tilsvarende autentisering av maskiner (for maskin-til-maskin-kommunikasjon).
- **Matrikkelen:** Norges offisielle register over fast eiendom. Registeret inneholder informasjon om eiendomsgrenser, areal, bygninger, boliger og adresser. Dette er informasjon som er nødvendig for planlegging, utbygging, bruk av og vern av fast eiendom, samt ved kjøp og salg av bolig.
- **Andre felleskomponenter:** I tillegg til funksjonaliteten som er nevnt over, benytter DSOP blant annet sentraliserte adresseringstjenester² som for eksempel API-katalogen i Felles datakatalog, og sikkerhetstjenester som for eksempel validering av virksomhets sertifikater³.

Offentlige registre

Tilgang til offentlige registre gis etter tjenstlig behov og søknad, og i de fleste tilfeller kreves det også hjemmelsgrunnlag for å få tilgang til opplysninger.

- **Enhetsregisteret:** et sentralt dataregister som inneholder grunnleggende opplysninger om virksomheter, slik at de slipper å sende ut de samme opplysningene til flere. Disse opplysningene brukes i stor skala på tvers av offentlig forvaltning og blant private aktører. Enhetsregisteret er en del av Brønnøysundregistrene.
- **Folkeregisteret:** danner grunnlaget for blant annet skattemanntallet, valgmannntallet og befolkningsstatistikken. Et korrekt folkeregister er en forutsetning for at alle borgere skal motta informasjon fra offentlige myndigheter, og er et viktig grunnlag for at pliktene og rettighetene deres blir ivaretatt. Både offentlige og private virksomheter bruker opplysninger fra Folkeregisteret, som er en del av Skatteetaten.
- **A-ordningen:** forvaltes av Skatteetaten og er en samordnet måte for arbeidsgivere å rapportere opplysninger om ansattes lønn på til NAV, SSB og Skatteetaten.
- **Aa-registeret:** et register der informasjon om alle arbeidsforhold (hvem som er ansatt hvor) er samlet. Registeret forvaltes av NAV.
- **Grunnboken:** Offentlig register over tinglyste rettigheter og heftelser i fast eiendom og borettslagsandeler. Alle tinglyste eiendommer og borettslagsandeler har et eget grunnboksblad i grunnboken.

Andre felleskomponenter:

Kundeforholds-API: kundeforholdsregistre som driftes av finansnæringen (ved Bits) og inneholder alle bankkonti i Norge – med informasjon om deres rettmessige eiere og eventuelle disponenter.

¹ <https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/landbrukets-dataflyt/assets/Info-om-OPS-Landbruk.pdf>
² «Telefonkataloger» for data og tjenester. For mer informasjon, se <https://data.norge.no/>
³ Business Certificate Publisher (BCP) og Business Certificate Locator (BCL)

FINANSIERING AV DSOP-AKTIVITETER

Et sentralt prinsipp i DSOP-samarbeidet er at hver aktør bærer sine egne kostnader. Dette reduserer administrasjonen av programmet til et minimum, men introduserer også noen utfordringer i tilfeller der gevinstene realiseres et annet sted enn der kostnadene kommer.

Tidlig i DSOP-samarbeidet knyttet vi derfor tre prosjekter sammen i en portefølje. De som ville være med i ett av dem og realisere gevinster i dette, måtte også forplikte seg til å være med i de to andre, som var forventet å gi størst gevinster hos andre aktører.

1. **Samtykkebasert lånesøknad:** var forventet å gi størst gevinster for finansnæringen, men ville innebære innsats fra, og dermed også kostnader for, bankene, Skatteetaten og Brønnøysundregistrene.
2. **Kontrollinformasjon:** var ønsket for i første omgang å forbedre kontrollvirksomheten i Skatteetaten (og senere NAV og politiet), men ville innebære innsats fra, og dermed også kostnader for, bankene som skulle sende kontoinformasjon til etaten(e). Gjennom automatiserte tjenester vil løsningen også bidra til redusert arbeidsbelastning for bankene.
3. **Konkursbehandling:** var ønsket av Brønnøysundregistrene for å forbedre løsningen de leverer til offentlig oppnevnte bostyrere, men ville på samme måte som for Kontrollinformasjon innebære innsats fra, og dermed også kostnader for, bankene. Samtidig vil løsningen være med på å redusere arbeidsmengden til ansatte i bankene gjennom automatiserte tjenester.

Når nå DSOP-programmet har kjørt i mange år og det er opparbeidet høy grad av tillit mellom aktørene, er det ikke samme behovet for slike ordninger for å sikre gjennomføring av DSOP-prosjekter. Det er likevel viktig at det over tid er en balansert prosjektportefølje som gir gevinster for alle parter.

Som det går frem av teksten «Avklaringsfase: Prosjekter som er satt på vent» på side 67, er det i noen prosjekter behov for å bestemme eierskap til prosjekter og tjenester som det ikke naturlig utpeker seg en eier til (og som dermed skal finansiere utvikling og drift).

OVERSIKT OVER DSOP-LØSNINGER

De første prosjektene ble startet opp i 2016, og mange av funksjonalitetene som er levert, gir store gevinster for næringslivet, offentlig sektor og samfunnet som helhet. Som du kan se av oversikten på denne siden, er det i porteføljen av pågående prosjekter og implementerte løsninger stor bredde i funksjonaliteter og involverte aktører.

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

Samtykkebasert lånesøknad (SBL)

Legge til rette for at banker, med lånsøkers samtykke, kan innhente informasjon digitalt fra Skatteetaten om lånsøkers inntekt og formue/gjeld.

Maskinell kontroll av signaturrett og prokura

Effektivisere hverdagen for aktørene gjennom maskinell løsning for oppslag og kontroll av hvem som kan forplikte et foretak. Redusere behov for manuelle oppslag og validering av signatur/prokura (en tjeneste fra Brønnøysundregistrene).

Saldo på studielån i nett- og mobilbank

Øke folks bevissthet om egen totaløkonomi gjennom å vise saldo fra Lånekassen i nettbanken. Dette vil gjøre folk i stand til å planlegge egen økonomi bedre, og redusere tilfeller av ubehagelige overraskelser og eventuelle mislighold.

Syke- og uføreopplysninger fra NAV (uførevedtak og arbeidsavklaringspenger)

Dele informasjon fra NAV om at det er fattet et uførevedtak og/eller vedtak om arbeidsavklaringspenger, med forsikringsselskaper, basert på digitalt samtykke fra den enkelte bruker. Dette bidrar til at behandlingstiden for søknader om ytelser kuttes dramatisk, samtidig som personvernet (sensitive helseopplysninger) styrkes.

Oversikt over kundeforhold

Skape en digitalisert prosess som sikrer at offentlige myndigheter kun henvender seg til relevante finansforetak hvor en konkret person eller virksomhet har eller har hatt et kundeforhold.

Konkursbehandling

Gi bankene løpende varsler om konkurser digitalt (pushvarsel) slik at bankkonti kan stenges automatisk. Gi bostyrer oversikt over boets bankforbindelser, saldo og transaksjoner via bosiden.

Offentlig-Privat Samarbeid – Antihvitvasking og Terrorfinansiering (OPS AT)

Legge til rette for utveksling av informasjon og erfaringer om risiko knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering.

Digital samhandling ved eiendomshandel

Digitalisere hele boligkjøpsprosessen og all dialog som går mellom bank og megler i forbindelse med en bolighandel.

Anti-hvitvasking – PEP-liste

Bidra til å effektivisere det viktige arbeidet med å bekjempe hvitvasking ved å lage et offisielt register over politisk eksponerte personer i Norge.

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

Kontrollinformasjon

Legge til rette for at saksbehandlere i Skatteetaten, NAV og politiet som jobber med etterforskning og kontrollvirksomhet, raskere får oversikt over alle bankforbindelser, saldoer og transaksjoner for dem som kontrolleres.

Altinn dødsbo

Forenkle den administrative byrden som de etterlatte blir pålagt etter et dødsfall – herunder å få oversikt over verdiene og gjelden i boet.

Digital prosess for transportløyvegarantier

Standardisere og digitalisere informasjonsutvekslingen mellom banker (garantistene) og Statens vegvesen i forbindelse med søknader om transportløyver.

Selskapsetablering

Effektivisere prosessen for etablering av nye selskaper. Prosjektet ledes av Brønnøysundregistrene.

OVERSIKT OVER DSOP-LØSNINGER

PROSJEKTER SOM ER I PLANLEGGINGSFASEN

Syke- og uføreopplysninger fra NAV (sykepenges)

Redusere den administrative byrden ved sykdom og uførhet ved at forsikringstakere kan samtykke til at forsikringsselskapet kan hente ut den nødvendige informasjonen fra NAV for å kunne dokumentere sykepengeperiode.

PROSJEKTER SOM ER I KONSEPTFASEN

Det er per utgangen av 2021 ingen prosjekter som er i konseptfasen.

PROSJEKTER SOM ER I IDÉFASEN

Digital innhenting av leveattest

Sikre en felles og samordnet digital prosess for å validere at en person lever. Forslaget innebærer etablering av et nytt leveattest-register.

Koble selvadministrerte ordninger / flåteavtaler (gruppeliv etc.) mot spesifikke personer

Gi forsikringsselskapene tilgang til Aa-registeret for personalforsikringer, gruppeliv etc., slik at etterlatte sikres det de har krav på (samfunnsgevinster). Dette er et ønske fra finansnæringen.

Finansiell rådgivning

Gi finansnæringen tilgang til informasjon om inntekt, gjeld og formue samt beskatning fra Skatteetaten til bruk i rådgivning ifm. sparing.

Offentlig tjenestepensjon

Åpne for at tilbydere av offentlige tjenestepensjonsavtaler (OfTP) kan få innsiktsdata fra a-ordningen.

Innkrevning hos Skatteetaten

Prosjektet vil utforske mulighetsrom med bankene for å utvikle en hendelses- og økosystembasert innkrevlingsløsning, som er tilpasset brukeren og er tilgjengelig på ulike digitale flater. Den skal formidle krav og betalingsinformasjon og tilrettelegge for en proaktiv varsling på en effektiv måte.

PROSJEKTER HVOR DET UTARBEIDES SATSINGSFORSLAG

Rapportering av yrkesskade

Forenkler, effektiviserer og kvalitetssikrer prosessen for innrapportering og oppfølging av yrkesskader – via et sentralt distribusjonspunkt til mange ulike mottakere med ulike behov for informasjon. Det jobbes parallelt med å opprette et yrkesskedeforsikringsregister.

Kontonummer for utbetaling fra det offentlige

Gi det offentlige muligheten til å slå opp i et register over alle innbyggernes kontonummer som skal brukes ved utbetalinger.

ERFARINGER I DSOP

D DSOP har siden oppstarten i 2016 opparbeidet seg bred erfaring når det gjelder samarbeid om og digitalisering av prosesser mellom offentlig og privat sektor (finansnæringen).

Med referanse til metodikken i samarbeidet (s. 71) er DSOP tjent med raskest mulig å avklare om en idé eller et konsept er mulig å sette ut i livet eller ikke. Dette dreier seg sjelden om teknologi, men mer om juridiske problemstillinger der prosjektene må vurdere og avklare om det eksisterende regelverket er til hinder for digitalisering. Hvis det er det, må det avklares hvordan løsningen eventuelt kan tilpasses dagens regelverk, eller hvordan regelverket må endres for å kunne legge til rette for digitalisering. Spesielt gjelder det taushetsplikten i finansavtaleloven og personvern i GDPR. Vår erfaring er at slike vurderinger og avklaringer må tas tidlig i prosjektet, for å unngå å bruke mye tid og ressurser på prosjekter hvor løsningen ikke kan la seg gjennomføre som følge av regelverket. Vi anbefaler derfor sterkt å organisere prosjektene slik at det er mulig å vurdere det juridiske grunnlaget så tidlig som mulig, helst i konseptfasen.

En annen erfaring DSOP-prosjektene har gitt oss, er hvordan man best mulig bør behandle interessenter. Ut over det juridiske som er beskrevet ovenfor, er DSOP basert på samarbeid, og det er derfor avgjørende at det blir satt av tid til å bygge gode relasjoner med interessentene i DSOP på alle nivåer i organisasjonene (finans og offentlig). Uformelle møter og samtaler er med på å øke takhøyden i DSOP-organisasjonen og -prosjekter, noe som kan være helt avgjørende når utfordringer oppstår.

Samtidig er det essensielt å formelt dokumentere beslutninger i prosjektene, slik at man unngår omkamper på ulike temaer. Med andre ord anbefaler vi en fornuftig kombinasjon av uformelle og formelle aktiviteter, noe som krever ulike egenskaper hos personene som deltar i DSOP.

Hele samarbeidet i DSOP er basert på at partene er villige til å «gi og ta». I ett prosjekt vil man være konsument av en tjeneste som vil kunne gi stor gevinst, mens i et annet prosjekt vil man være datatilbyder og bære større kostnader for å tilgjengeliggjøre data. Forventningene til hverandre bør dermed tydeliggjøres tidlig og underveis for å unngå konflikter.

I løpet av 2021 har følgende prosjekt blitt stoppet, i henhold til metodikken:

- **Anti-hvitvasking – kjenn din kunde**
Prosjektets vurdering var at det ikke er rettslig grunnlag for å tilgjengeliggjøre informasjon automatisk via API-er. Hvitvaskingsloven § 31 (3) gir rapporteringspliktige en mulighet, ikke en plikt, til å utveksle informasjon, ref. bestemmelsens ordlyd: «kan... utveksle». Det betyr at den rapporteringspliktige som mottar en forespørsel om å utlevere informasjon, etter hvitvaskingsloven § 31 (3) har en selvstendig plikt til å vurdere om de skal utlevere etterspurt informasjon, og i så fall hvor mye. Prosjektgruppens ønske var å etablere en løsning med automatisk utveksling av kunde- og kontoinformasjon. En løsning med asynkron utveksling av data var ikke ønskelig å vurdere

videre av prosjektgruppen. Da var dagens manuelle prosesser heller å foretrekke.

”

DSOP-programmet gir samfunnsøkonomiske gevinster i milliardklassen. Men selv om løsningene er laget og teknologien fungerer, er utfordringen i noen av prosjektene at regelverket står i veien for å hente ut gevinstene. Lover og forskrifter henger etter den digitale utviklingen. Særlig ser vi at en manglende samlet forståelse av personvernlovverket gjør det utfordrende å hente ut hele gevinstpotensialet i noen prosjekter. Her må flere myndigheter på banen for å bidra til at vi både ivaretar hensynet til individet i en digital verden, og samtidig utløser de store, latente effektiviseringsgevinstene.

- Idar Kreutzer, adm. direktør i Finans Norge

DSOP OG FNS BÆREKRAFTSMÅL

2021 ga FNs klimapanel et enda tydeligere og mer treffsikkert bilde av tidligere, nåværende og fremtidig klima. Utslippene øker, temperaturen stiger og de skadelige effektene blir stadig større over hele verden.

Norges mål er å kutte utslippene med minst 50 prosent innen 2030, og innen 2050 skal både vi og resten av verden ha et nullutslipp av klimagasser. Digitalisering og teknologiutvikling er helt avgjørende for å realisere visjonen om nullutslipp i 2050. Datadeling, kjernen i DSOP samarbeidet, vil være et viktig element i utviklingen av bærekraftige næringer og er et kjernepunkt i en miljøvennlig strategi.

DSOP-samarbeidet bidrar til å realisere følgende av FNs bærekraftsmål:

3. God helse og livskvalitet: Digitale løsninger og økt automatisering sikrer at alle innbyggere får tjenester de har krav på ved skade, uførhet og dødsfall.

8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst: Flere av prosjektene bidrar til å beskytte arbeidsrettigheter, styrke nasjonale finansinstitusjoners evne til å utvide tilgangen til og stimulere til bruk av bank- og forsikringstjenester og sikre teknologisk fremgang og innovasjon.

9. Industri, innovasjon og infrastruktur: Mange av DSOP-tjenestene er basert på datadeling, og for å gjøre dette på en trygg måte er det lagt stor vekt på sikkerhet i løsningene. Resultatet blir en god digital infrastruktur som bidrar til mer pålitelige og sikre tjenester, som igjen sikrer et velfungerende samfunn. Dette sørger også for at flere aktører kan utvikle nye, smarte måter å utveksle data på, som igjen bidrar til innovasjon.

10. Mindre ulikhet: Digitalisering bidrar til likeverdige tjenester for alle, bedre brukeropplevelser og sikrer borgerne de ytelsene de har krav på.

13. Stoppe klimaendringene: Ved å digitalisere prosesser som tidligere har vært manuelle, øker vi selvbetjeningsgraden i løsningene, reduserer papirbruken drastisk og unngår utslipp av drivstoff som trengs for å frakte både papir og kunder mellom aktører.

16. Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner: Flere av DSOP-prosjektene bidrar til å redusere økonomisk kriminalitet og korrupsjon, samt til å utvikle effektive og åpne institusjoner.

17. Samarbeid for å nå målene: DSOP stimulerer til partnerskap mellom det private og det offentlige, samt økt erfaringsdeling og samarbeid gjennom hele prosessen med å utvikle nye løsninger som støtter oppunder målene beskrevet ovenfor. For at DSOP skal lykkes med bærekraftsarbeidet, kreves det et velfungerende partnerskap mellom offentlige og private aktører.

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

SAMTYKKEBASERT LÅNESØKNAD

SAMTYKKEBASERT LÅNESØKNAD:

FORENKLER LÅNEPROSESSEN OG REDUSERER RISIKOEN FOR MISLIGHOLDTE LÅN

Problem

For å få innvilget et lån i banken må lånsøkere dokumentere at de evner å betjene fremtidige renter og avdrag. Tidligere måtte lånsøkere fremlegge de tre siste lønsslippene og det siste skatteoppgjøret for å få lånesøknaden sin behandlet. Lånsøkeren tok enten med seg de fysiske papirene til banken, eller skannet dem og la dem ved den digitale lånesøknaden.

I tillegg til at prosessen opplevdes tung og tidkrevende for både lånsøkerne og banken, innebar den også en sikkerhetsrisiko: Lånsøkere kunne forfalske papirene sine, og saksbehandlerne kunne gjøre feiltastinger ved overføring av informasjon til bankens system.

Løsning

Med den nye løsningen kan en lånsøker med sitt samtykke godkjenne at banken kan innhente nødvendige skatte- og inntektsopplysninger direkte fra Skatteetaten. Finansieringsbevis kan dermed utstedes mye raskere enn før – og med redusert risiko for manipulering av kredittopplysninger.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **ID-porten:** gir sikker autentisering av lånsøker og eventuell medlånsøker.
- **Samtykkeløsningen i Altinn:** gjør at lånsøker digitalt kan samtykke til at banken innhenter data fra Skatteetaten.
- **Maskinporten:** verifiserer og garanterer identiteten mellom virksomheter som deler data.

Prosessten starter med at en lånsøker logger seg inn i nettbanken og samtykker til at banken kan innhente skatte- og inntektsopplysninger fra Skatteetaten. Banken innhenter deretter nødvendige opplysninger fra Skatteetaten og behandler lånesøknaden fortløpende.

SAMTYKKEBASERT LÅNESØKNAD:

FORENKLER LÅNEPROSESSEN OG REDUSERER RISIKOEN FOR MISLIGHOLDTE LÅN

Status

Mer enn 95 prosent av alle norske banker har tatt i bruk den nye løsningen, som gjør at de nå kan innhente skatte- og inntektsopplysninger digitalt fra Skatteetaten.

I 2021 ligger vi an til å motta tre millioner lånesøknader, som er i tråd med gevinstberegningen som ble satt i 2018.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Nytteverdien av løsningen er anslått å være 13 milliarder kroner over 10 år.
- Løsningen bidrar til redusert tap som følge av misligholdte lån.

Samfunnsgevinster:

- Løsningen sikrer at lånsøkere får bedre kontroll på egen økonomi og ikke får innvilget et høyere lån enn vedkommende faktisk klarer å håndtere, siden det blir vanskeligere å manipulere tall for lønn, gjeld og formue.
- Banken kan kun innhente relevant informasjon som er nødvendig for å behandle lånesøknaden.
- Både lånsøkeren og banken sparer tid.

Bluestep Bank er en aktør som tilbyr boliglån til kunder med kompleks eller utfordrende økonomi.

SBL har gitt oss muligheten på en enkel og sikker måte innhente lønns og skatteopplysninger på våre lånesøkere.

Dette har spart våre kunder for mye hodebry med å få oversendt korrekt dokumentasjon, samt at vi som bank er mye tryggere på at den informasjonen vi mottar og legger til grunn i våre grundige vurderinger er korrekt og at kilden for informasjonen er den mest troverdige man kan få.

- Erik Walberg Olstad, Branch Manager

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

MASKINELL KONTROLL AV SIGNATURRETT OG PROKURA

DSOP

MASKINELL KONTROLL AV SIGNATURRETT OG PROKURA: SIKRER EFFEKTIV KONTROLL AV HVEM SOM KAN SIGNERE AVTALER PÅ VEGNE AV EN VIRKSOMHET

Problem

De siste årene har tallet på digitale forretningstransaksjoner økt dramatisk – spesielt etter at koronapandemien la begrensninger på folks bevegelsesfrihet. I gjennomføringen av slike transaksjoner er det viktig å forsikre seg om at man vet hvem man inngår avtaler med, og at denne avtaleparten har rettigheter til å forplikte bedriften i den størrelsesorden som transaksjonen innebærer (autorisasjon).

Det å sjekke hvem som har autorisasjon til å signere på vegne av en virksomhet, har tidligere vært en tungvinn og manuell prosess – og risikoen for feil var stor.

Vedtektene for selskapet er tilgjengelige fra Enhetsregisteret i Brønnøysund, og man måtte lete opp bestemmelsene, som er i fritekstformat og sier for eksempel «Signatur: Daglig leder og styrets leder i fellesskap». I tillegg sier loven at hele styret samlet alltid kan forplikte selskapet.

Proessen beskrevet over, var tidkrevende og innebar stor grad av skjønn ettersom at den som foretok undersøkelsen, selv måtte tolke informasjonen fra vedtektene. Dette førte til at mange transaksjoner ble gjennomført uten at avtalepartene var tilstrekkelig validert.

Løsning

Løsningen som er etablert⁴, gir mulighet for å slå opp på organisasjonsnummeret til et foretak og få ut en oversikt over alle personer eller kombinasjoner av personer⁵ som kan forplikte foretaket gjennom signatur eller prokura. Løsningen gjør det også mulig å kontrollere at de personene som har forpliktet foretaket, har vært berettiget til dette i henhold til reglene om signatur eller prokura.

Status

Løsningen er i full produksjon, men regelverket er fortsatt til hinder for at finansnæringen kan ta i bruk løsningen fullt ut (se fotnote 5).

Gevinster

Målbare gevinster:

- Løsningen gir en tidsbesparelse ved at manuelt oppslag på vedtekter registrert hos Brønnøysundregistrene, er erstattet av en automatisert sjekk (ev. data-uttrekk).
- Ved å styrke kontrollen av avtale-motpart reduserer virksomhetene risikoen for at avtaler blir kjent ugyldige fordi det viser seg at avtalen er inngått med en avtalepart uten nødvendig signaturrett/prokura.

Samfunnsgevinster:

- Avtaleinngåelse kan gjøres trygt gjennom en digital prosess, med mulighet for automatisert validering av signaturrett og prokura.

⁴ API Dokumentasjon: <https://data.brreg.no/fullmakt/docs/index.html>

⁵ Brønnøysundregistrene kan ikke per dags dato overføre en liste med fødselsnummer (som kan signere på vegne av selskapet) for eksempel til en bank – selv om banken har behandlingsgrunnlag for denne informasjonen. Brønnøysundregistrene har bedt Nærings- og fiskeridepartementet om å åpne for at dette juridiske hinderet fjernes.

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

SALDO PÅ STUDIELÅN I NETT- OG MOBILBANK

Veldig moro. Oversiktelig. Jeg hadde ikke peiling på hvor mye lån jeg hadde i Lånekassen.

- Nettbankbruker

Helt supert, nå har jeg full kontroll på gjenstående beløp.

- Nettbankbruker

SALDO PÅ STUDIELÅN I NETT- OG MOBILBANK: ØKER BEVISSTHETEN RUNDT STUDIELÅN

Problem

Tidligere måtte man logge seg inn på Lånekassens nettsider for å se saldoen på studielånet sitt – en løsning som mange opplevde som tungvint sammenlignet med et besøk i nett- eller mobilbanken. Dette kunne i verste fall føre til en økning i saker som Lånekassen måtte sende til inkasso, som følge av at kundene ikke hadde god nok oversikt over sin egen privatøkonomi.

Løsning

Lånekassens kunder kan nå enkelt sjekke saldoen på studielånet sitt direkte fra nett- og mobilbanken eller en annen økonomiapp. Etter at kunden har gitt samtykke via Altinn, kan Lånekassen utlevere informasjon om studielånet. Denne informasjonen kan deretter vises i nettbanken, mobilbanken eller en annen økonomiapp.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Autentiseringstjenester:** ID-porten gir sikker autentisering av kunden.
- **Altinn – samtykkeløsningen:** gjør at kunden digitalt kan samtykke til at en bank/virksomhet kan vise studielån fra Lånekassen.
- **Autentiseringstjenester:** Maskinporten sørger for sikker autentisering og tilgangskontroll for datautveksling mellom virksomheter. Komponentene kontrollerer tilgang for finansforetak som ber om informasjon fra Lånekassen.
- **Altinn – delegeringstjenesten:** gjør det mulig for banker/virksomheter å gi systemleverandør tilgang til å sende forespørsler til Lånekassen på vegne av banken/virksomheten.

Status

Saldo på studielån i nett- og mobilbank har nå vært i produksjon i ti måneder, og Lånekassen erfarer at tjenesten er svært stabil i drift. Det er totalt 21 finansforetak som har knyttet seg til tjenesten og dermed kan vise saldo på studielån på sine digitale flater.

I SpareBank 1 har over 160 000 kunder nå tatt i bruk tjenesten. Av 3 200 kunder som har gitt tilbakemelding, har 94 prosent gitt tjenesten «tommel opp». Ifølge SpareBank 1 er det sjelden at en tjeneste blir så godt mottatt og raskt tatt i bruk av kundene.

Lånekassen utforsker nå nye muligheter for tjenesten, deriblant en funksjonalitet som gjør det mulig å søke om betalingsutsettelse og finne mer grunnleggende informasjon om studielånet.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Gjennom økt bevisstgjøring om studielånet forventer Lånekassen at andelen nye kundeforhold som ender som inkassosaker, vil reduseres. Dette vil medføre at Lånekassen forbedrer sine økonomiske resultater, og færre låntakere får ekstra økonomisk byrde som følge av purregebyr og inkassosalær.
- Fra januar 2020 til januar 2021 beregner Lånekassen at antall førstegangspurringer har gått ned med 38 %.

Samfunnsgevinster:

- Løsningen gir både brukerne og bankene/Lånekassen ekstra trygghet, samtidig som det gir brukerne bedre kontroll på egen økonomi, og reduserer dermed risikoen for mislighold.
- Kunder av Lånekassen unngår ubehagelige overraskelser når de søker om boliglån, for eksempel at de glemmer at de har et studielån som kan redusere det de kan få i lån (mindre egenkapital enn antatt).

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

SYKE- OG UFØRE- OPPLYSNINGER FRA NAV

ARBEIDSAVKLARINGSPENGER
OG UFØRETRYGD

SYKE- OG UFØREOPPLYSNINGER FRA NAV - ARBEIDSAVKLARINGS SPENGER OG UFØRETRYGD: REDUSERER DEN ADMINISTRATIVE BYRDEN VED SYKDOM/UFØRHET

Problem

Hvis man skulle være så uheldig å bli helt eller delvis arbeidsufør, får man arbeidsavklaringspenger (AAP) eller uføretrygd fra NAV, men inntekten kan reduseres kraftig.

For å sikre seg ved et slikt mulig inntektstap er det mange som har en egen uføreforsikring, enten gjennom arbeidsgiver eller som egne private avtaler. For at forsikrings-selskapet skal kunne vurdere en mulig utbetaling, er de avhengig av å hente ut informasjon fra NAV.

Før en ny løsning kom i produksjon i 2020, foregikk informasjonsdelingen mellom forsikrings-selskapene og NAV ved at NAV sendte informasjon om vedtak manuelt til forsikrings-selskapet. Før dokumentasjonen fra NAV ble oversendt, måtte overskuddsinformasjon fjernes. Dette foregikk ved å benytte en tykk svart tusj til å stryke ut overskuddsinformasjon, for eksempel helse-relaterte opplysninger. Informasjonen ble typisk sendt fra NAV som en papirbunke på over 20 sider per post, for så å bli registrert i arkivet/saksbehandlingssystemet hos selskapene for videre behandling.

Løsning

Med den nye løsningen kan forsikringstakere samtykke til at forsikrings-selskapet digitalt henter den nødvendige informasjonen fra NAV. Dette gjøres for at forsikrings-selskapet skal kunne behandle en søknad om eventuell utbetaling.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Altinn - samtykkeløsningen:** gjør at forsikringstakere digitalt kan samtykke til at forsikrings-selskapet innhenter data fra NAV.
- **Autentiseringstjenester:** Maskinporten sørger for sikker autentisering og tilgangskontroll for datautveksling mellom virksomheter. Komponenten kontrollerer tilgang for forsikrings-selskaper som ber om informasjon fra NAV.

Kundene våre er ofte i en sårbar og vanskelig situasjon. Det er derfor viktig at vi som selskap er effektive i vår saksbehandling og at vi ivaretar kundene på en god og trygg måte.

Gjennom digital tilgang til syke - og uføreopplysninger fra NAV oppnår vi dette. Gjennom prosessen er vi trygge på at vi får korrekt og tilstrekkelig informasjon fra NAV og at personvernet blir ivaretatt.

Ved å gi sitt samtykke slipper kundene å gi samme opplysninger til oss og til NAV, både når de søker om uføredekning første gang og ved senere oppfølging. Dette medfører også at saksbehandlingstiden reduseres betraktelig og mange av våre kunder opplever nå å få saken sin behandlet samme dag som de søker.

*- Marita Kørre Grande,
direktør Kundeoppgjør, DNB Livsforsikring*

SYKE- OG UFØREOPPLYSNINGER FRA NAV - ARBEIDSAVKLARINGSPENGER OG UFØRETRYGD: REDUSERER DEN ADMINISTRATIVE BYRDEN VED SYKDOM/UFØRHET

Status

Løsningen er nå i produksjon for delprosjektene Arbeidsavklaringspenger (AAP) og Uføretrygd.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Løsningen sparer tid for brukere (personer som har rett på ytelser), datakonsument (forsikringsselskap) og datatilbyder (NAV).
- Ytelser som brukeren har rett på, blir raskere utbetalt fra forsikringsselskapene. Storebrand rapporterer at behandlingstiden i uføresaker tidligere var 106 dager, og med ny løsning skjer utbetalingen etter bare noen timer.

Samfunnsgevinster:

- Prosessen for å søke om pensjon fra forsikringsselskapene oppleves som enkel, intuitiv og rask av brukerne.

” Pensjonsavtale i Storebrand utgjør en viktig del av våre kunders inntekt. Mange har en økonomisk situasjon hvor hurtig tilgang til denne inntekten er avgjørende. Digital tilgang til Syke- og uføreopplysninger fra NAV har revolusjonert det som tidligere var en tung og tidkrevende papirbasert prosess. Der våre kunder tidligere måtte vente omlag 3 måneder på sin erstatning, klarer Storebrand i dag å foreta mange oppgjør kun timer etter at kunden har sendt sin søknaden

- Aisha Butt, Leder Oppgjør Uføre |
Storebrand Livsforsikring AS

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

OVERSIKT OVER KUNDEFORHOLD

OVERSIKT OVER KUNDEFORHOLD

DIGITALISERT PROSESS SOM SIKRER AT OFFENTLIGE MYNDIGHETER KUN HENVENDER SEG TIL RELEVANTE FINANSFORETAK HVOR EN KONKRET PERSON ELLER VIRKSOMHET HAR ELLER HAR HATT ET KUNDEFORHOLD

Problem

Offentlige myndigheter vet ikke i hvilke finansforetak en person eller virksomhet har kundeforhold. Staten må derfor henvende seg bredt til ulike finansforetak for å finne ut om personen eller virksomheten har et kundeforhold hos dem. Dette er tidskrevende arbeid for den aktuelle etaten. Samtidig har finansforetakene måttet bruke ressurser på å besvare henvendelser om kundeforhold – også om personer og virksomheter som aldri har vært kunde hos dem.

En annen problemstilling er at etater i noen tilfeller trenger å vite hvem som eier en konto. For å finne ut av dette trenger etaten å vite hvilket finansforetak de skal henvende seg til. Staten må selv vedlikeholde egne lister over finansforetakenes kontonumre eller henvende seg til mange finansforetak manuelt.

Løsning

Denne tjenesten benyttes i dag av Skatteetaten, NAV, politiet og Brønnøysundregistrene (på vegne av bostyrere) som del av tjenestene Kontrollinformasjon og Konkursbehandling. Tjenesten gir oversikt over hvilke finansforetak den konkrete personen eller virksomheten har eller har hatt et kundeforhold hos i løpet av en gitt tidsperiode. På denne måten slipper myndighetene å sende unødvendige forespørsler til alle finansforetak i Norge, og finansforetak slipper å bruke ressurser på å besvare henvendelser om kundeforhold. Finansforetaket

vil i tillegg være sikker på at hver gang de får en henvendelse fra myndighetene så gjelder det faktiske kundeforhold i finansforetaket. Tjenesten gir god oversikt over kundeforholdene i de fleste finansforetak i Norge. Finansforetakene vedlikeholder egne kundeforhold i tjenesten selv.

Når det gjelder problemstillingen der etaten trenger å finne ut av hvem som eier et kontonummer, løser etaten dette problemet enkelt ved å sende kontonummeret til denne tjenesten. Tjenesten returnerer hvilken bank kontonummeret tilhører, slik at etaten kan kontakte riktig bank med en gang.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Autentiseringstjenester:** Maskinporten gjør at finansforetaket kan autentisere og autorisere etaten som ber om informasjon.

Merk at denne tjenesten er definert som en felleskomponent under andre DSOP-tjenester. Årsaken til dette er at denne tjenesten bidrar til å løse problemer der finansnæringen er datatilbyder i andre tjenester.

Status

Tjenesten Oversikt over kundeforhold har vært i produksjon siden 2019. Tjenesten har per november 2021 oversikt over kundeforhold i 129 finansforetak i Norge.

Denne tjenesten benyttes av andre tjenester i DSOP: Konkursbehandling og Kontrollinformasjon. Les mer om disse tjenestene i rapporten.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Løsningen gjør at både bankene og etatene sparer ressurser og tid.
- Løsningen gir økt effektivitet og kvalitet på offentlige myndigheters kontrollprosesser siden de slipper å komme med unødvendige henvendelser til finansforetak. Dette bidrar til raskere behandlingstid hos etatene og dermed også raskere behandling av flere saker.

Samfunnsgevinster:

- Løsningen forebygger økonomisk kriminalitet gjennom økt sporbarhet.

”

Politiet sitt samfunnsoppdrag er å forebygge og bekjempe kriminalitet. Digital tilgang til opplysninger om finansnæringens kundeforhold til privatpersoner og virksomheter er viktig for en effektiv straffesakshåndtering – og er spesielt relevant i saker knyttet til økonomisk kriminalitet. Å innhente opplysninger om finansielle kundeforhold har tradisjonelt sett vært en svært tid- og ressurskrevende aktivitet for politiet. Med tjenesten Oversikt over kundeforhold vil vi få opplysninger nærmest i sanntid, som tidligere har tatt dager og uker. I tillegg slipper både bankene og vi å bruke tid på forespørsler om kundeforhold som aldri har eksistert. Denne tjenesten er et godt eksempel på verdien som kan skapes gjennom offentlig og privat samarbeid.

- Bjørn Vandvik, avdelingsdirektør, Politidirektoratet

DSOP

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

KONKURSBEHANDLING

KONKURSBEHANDLING: RYDDIGERE OPPGJØR AV KONKURSBO

Problem

Tidligere har det vært bostyrers oppgave å varsle finansforetak om konkursåpninger, med det formål at banken stenger konkursskyldnerens bankkonti. Etter lovendringer i konkursloven er dette endret, og Konkursregisteret kan nå varsle alle finansforetak om konkursåpninger.

I tillegg har utvekslingen av informasjon mellom bostyrere⁶ og banker i forbindelse med oppgjøret av konkursbo vært fragmentert og uoversiktlig. Det har vært varierende praksis fra bank til bank og fra bostyrer til bostyrer, og tilnærmet all utveksling av informasjon mellom bostyrere og banker har vært manuell (ikke digital). Samtidig foregår kommunikasjonen i usikre kanaler, primært på e-post og i noen tilfeller med vanlig post.

Når en bostyrer starter prosessen med å søke etter boets eiendeler, har vedkommende tidligere sendt en forespørsel til utvalgte banker – ofte i nærområdet hvor konkursen er åpnet. Dette gjøres basert på erfaring og informasjon som bostyreren har om boet. Bostyrer har med denne tilnærmingen ingen garanti for å nå alle banker som det konkursrammede selskapet har hatt et kundeforhold til.

Løsning

Løsningen på problemet består av to adskilte tjenester:

- Konkursvarsel til finansforetak
- Utlevering av kontoinformasjon ifm. oppgjør av konkursbo

Konkursvarsel

Med denne tjenesten kan Konkursregisteret hos Brønnøysundregistrene selv varsle alle finansforetak om konkursåpninger (så lenge finansforetaket har knyttet seg til tjenesten), slik at finansforetak kan stenge konkursskyldnerens bankkonti.

Oppgjør av konkursbo

Med denne tjenesten får bostyrere en digital oversikt over bankene som har en kunderelasjon til konkursdebitor. I tillegg får bostyrere oversikt over kontoer og transaksjonsinformasjon og saldo for disse fra bankene.

Løsningen er integrert i bosiden som Brønnøysundregistrene har etablert for bostyrerne i Altinn. Bosiden er en tjeneste som gir mulighet for samhandling mellom bostyrer, kreditor, Konkursregisteret, andre offentlige etater og nå også banker.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Kundeforholds-API:** gir etatene en liste over kundeforhold.
- **Autentiseringstjenester:** Maskinporten gjør at finansforetaket kan autentisere og autorisere etaten som ber om informasjon.
- **Andre felleskomponenter:** API-katalogen gir den nye systemløsningen for bostyrerne nødvendig kontaktinformasjon til finansforetakene der konkursskyldneren hadde et kundeforhold.

⁶ En bostyrer er en advokat som er ansvarlig for å gjennomføre konkursbehandling og realisere verdiene i boet.

KONKURSBEHANDLING: RYDDIGERE OPPGJØR AV KONKURSBO

Status

Konkursvarsel:

- 50 banker og finansforetak har så langt knyttet seg til denne tjenesten.
- Finansforetakene som har tatt i bruk denne tjenesten, gir positive tilbakemeldinger og forteller om en forenklet prosess når det gjelder å sikre verdier i en konkursbehandling. Utfordringen på dette området er å få flere finansinstitusjoner til å ta i bruk denne tjenesten.

Oppgjør av konkursbo:

- De fleste av aktørene i den norske banknæringen har nå tatt i bruk denne løsningen og kan levere kontoinformasjon til bostyrer digitalt.
- Bostyrere har benyttet tjenesten på ca. 60 prosent av alle konkursbo det siste året, og det har blitt gjort mellom 2 og 3 oppslag på hver konto i løpet av bobehandlingen.

Konkursregisteret har gjort fremstøt mot finansinstitusjoner og bostyrere i slutten av 2021 for å få flere til å bruke de tjenestene som prosjektet har levert.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Løsningen gjør at både bostyrere og banker sparer tid.
- Kreditorne (som ofte inkluderer staten) kan være sikrere på at konkursboet låses for uttak umiddelbart, og at de faktiske verdiene i boet blir inkludert i bo-oppgjøret.

Samfunnsgevinster:

- Løsningen gir en trygghet om at investeringer i aksjeselskaper blir behandlet på en ryddig måte også i de tilfeller hvor selskapet går konkurs (de faktiske verdiene i boet fordeles på rettferdig måte).
- Preventivt bidrar løsningen til at flere svindelforsøk blir oppdaget.
- Det er enklere for bostyrer å få en rask oversikt over boet, og tilmålt tid kan brukes på å sørge for et rettferdig oppgjør.

Vårt kontor har meget gode erfaringer med denne løsningen, som har medført en ytterligere effektivisering av bostyrers arbeid med innhenting av informasjon under åpningsfasen av bobehandlingen. Bostyrer har i etterkant av boåpningen fremdeles behov for ytterligere informasjon om eksempelvis utlegg, heftelser, eventuelle trekk på kassekreditter, transaksjonslister for utvidede tidsperioder mv. direkte fra bankene, men dette gjelder konkrete forhold for hvert enkelt bo der bostyrer må vurdere hvilke tiltak som anses påkrevet for aktuell bobehandling. Uansett gir løsningen med bankopplysninger på Bosiden et øyeblikksbilde for bostyrer som det er ytterst gunstig å få umiddelbart etter konkursåpning.

- Advokat Karen Margrethe Rime,
erfaren bostyrer og medlem av
Konkursrådet

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

OFFENTLIG-PRIVAT SAMARBEID - ANTI-HVITVASKING OG TERRORFINANSIERING

DSOP

OFFENTLIG-PRIVAT SAMARBEID – ANTI-HVITVASKING OG TERRORFINANSIERING (OPS AT)

Problem

Det er de siste årene blitt lagt stadig større vekt på å fange opp økonomisk kriminalitet og hvitvasking av penger. Selv om finansnæringen har økt ressursinnsatsen betydelig på området, er det fortsatt flere svakheter i hvordan arbeidet fungerer.

En av svakhetene er mangelen på samhandling og utveksling av informasjon i finansnæringen, samt mellom næringen og offentlige myndigheter. Dette gjør det utfordrende å avdekke hvitvasking og terrorfinansiering.

De kriminelle benytter stadig mer sofistikerte metoder for å lykkes med økonomisk kriminalitet, og en nasjonal satsing vil kunne være med på å hindre at banker, betalingsformidlere og forsikringsselskap blir utnyttet til kriminelle formål.

Løsning

OPS AT skal være et forum hvor medlemmer kan dele informasjon og utveksle erfaringer i spørsmål knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering.

OPS AT skisserer tiltak og gir innspill til medlemmene og andre aktuelle parter, noe som vil forbedre samarbeidet mellom offentlige instanser og rapporteringspliktige. Dette skal bidra til en mer risikobasert tilnærming til hvitvaskingsarbeidet nasjonalt, og effektivisere arbeidet for den enkelte rapporteringspliktige.

Status

OPS AT ble satt i drift august 2021. Administrasjonen består av AML-leder og AML-konsulent, og disse er ansatt i Bits. OPS AT består av deltakere fra banker, forsikringsselskap og offentlige etater. Per utgangen av november består OPS AT av 24 deltakere, samt at Finans Norge og Bits er representert. Det er en god fordeling mellom bankvirksomheter, forsikringsvirksomheter og offentlige aktører. NAV, Skatteetaten, Økokrim og PST har faste representanter med, og Finanstilsynet kommer inn som observatør i styringsgruppen. Det er igangsatt prosesser for å identifisere og prioritere problemstillinger som OPS AT først skal ta tak i.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Mer relevant informasjon vil gi bedre og mer treffsikre varsler til Enheten for finansiell etterretning (EFE) ved Økokrim.
- OPS AT vil sørge for en mer effektiv og målrettet bruk av ressurser hos aktørene.
- Heving av kompetansenivået innen anti-hvitvasking og anti-terrorfinansiering hos rapporteringspliktige og offentlige myndigheter.

Samfunnsgevinster:

- Næringen vil stå sterkere sammen og ha mer samstemt kommunikasjon med tilsyn og politimyndigheter.
- Et sterkt samarbeid mellom det private og offentlige vil være med på å forebygge og hindre kriminelle handlinger.

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

DIGITAL SAMHANDLING VED EIENDOMSHANDEL

”

Med over 40 % av eiendomshandler tinglyst digitalt er Norge i verdenstoppen på digitalisering. Dette skaper store miljømessige gevinster, gir en betydelig effektivisering for innbyggerne, det offentlige og privat næringsliv, og bidrar også sterkt til at over 60 % av tinglysing i Norge nå skjer digitalt

- Hannah Cook, Eiendomsdirektør i Kartverket

DIGITAL SAMHANDLING VED EIENDOMSHANDEL: EFFEKTIVISERER BOLIGKJØPSPROSESSEN OG DIGITALISERER DIALOGEN MELLOM BANK OG MEGLER

Problem

I forbindelse med en eiendomshandel er det mye informasjon og mange dokumenter som må utveksles mellom bank og megler. Dette har tradisjonelt foregått via telefon, e-post eller postgang. Kjøper og selger må normalt også møte opp fysisk hos både bank og megler for å signere dokumenter, eller dokumentene må sendes frem og tilbake med posten. Prosessen har derfor vært både tidkrevende og tidvis vanskelig å koordinere. I tillegg har dialogen mellom bank og megler vært ustrukturert, da de ikke har hatt en felles digital kommunikasjonskanal.

Løsning

Målet for prosjektet er å lansere en alternativ prosess som gjør det mulig for bank og megler å utveksle all informasjon og alle dokumenter digitalt. Løsningen skal samtidig legge til rette for at kjøper og selger kan signere alle nødvendige dokumenter elektronisk, og at eiendommen kan tinglyses elektronisk hos Kartverket. Alt fra oversendelse av kjøpekontrakter og pantedokumenter til kontroll av kundens finansiering i budrunder skal på sikt kunne håndteres digitalt i denne løsningen.

Digital informasjonsutveksling mellom bank og megler vil foregå gjennom en meldingspostkasse i Altinn. Det betyr at alle banker og eiendomsmeglere som er koblet opp på løsningen, vil kunne kommunisere digitalt – uavhengig av kjedetilhørighet og hvilken systemleverandør som er benyttet.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Altinn – formidlingstjenesten:** brukes for å sende dokumenter og meldinger mellom aktørene (bank, eiendomsmegler og Kartverket).
- **Matrikkelen:** Norges offisielle register over fast eiendom. Registeret inneholder informasjon om eiendomsgrenser, areal, bygninger, boliger og adresser. Dette er informasjon som er nødvendig for planlegging, utbygging, bruk av og vern av fast eiendom, samt ved kjøp og salg av bolig

Status

En løsning for oversendelse av elektroniske pantedokumenter mellom bank, megler og Kartverket er utviklet og tatt i bruk av majoriteten av norske banker og eiendomsmeglere. I tillegg er det levert en løsning for digitalt å avklare hvorvidt aktørene kan samhandle digitalt i den enkelte sak, samt en løsning som lar megler gi beskjed til banken om at dokumentene er tinglyst. Over 40 prosent av alle skjøtepakker som sendes til Kartverket, går nå digitalt. Prosjektet tar sikte på å øke denne andelen i tiden fremover, i tillegg til å levere en løsning for blant annet oversendelse av kjøpekontrakt.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Forventet gevinst over 10 år er 18,8 milliarder kroner, som følge av tidsbesparelser for kjøper, selger, bank, megler og Kartverket.
- Man slipper å avholde fysiske møter for papirsignering, noe som gjør at både kjøper, selger og megler sparer tid og reisekostnader.
- Raskere oppgjør fører til at kunden blir mer fornøyd. Selger kan få pengene fra boligsalget på konto allerede neste dag. Før kunne dette ta opptil to uker. Selger får også rentebesparelse på boliglånet som følge av at oppgjøret gjøres raskere.

Samfunnsgevinster:

- Tjenesten bidrar generelt med å understøtte FNs bærekraftsmål, spesielt nummer 13, som handler om å stoppe klimaendringene ved å redusere papirbruken og å unngå utslipp av drivstoff som trengs for å frakte papir mellom aktører. Færre fysiske møter for papirsignering fører også til redusert bruk av drivstoff. Kartverket, banker og meglere sparer miljøet samlet for omtrent 120 tonn papir over ti år.
- Utveksling av sensitiv kundeinformasjon vil foregå på en sikrere måte.

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

ANTIHVITVASKING PEP-LISTE

ANTIHVITVASKING – PEP-LISTE

SIKRER BEDRE OVERSIKT OVER HVEM SOM ER POLITISK EKSPONERTE PERSONER

Problem

En politisk eksponert person (PEP) er en fysisk person som har eller har hatt et høytstående offentlig verv eller en fremtredende stilling. Slike personer kan være mer utsatt for forsøk på hvitvasking av penger. Når kunden⁷ er en politisk eksponert person, skal finansvirksomheten iverksette forsterkede kundetiltak. Det samme kravet til forsterkede kundetiltak gjelder når kunden er et nært familiemedlem til en PEP eller er en kjent medarbeider («nærstående») til en PEP.

Hvitvaskingsloven krever at kundens PEP-status skal avklares før et kundeforhold inngås, men i dag finnes det ingen nasjonal offisiell liste over hvem som har PEP-status i Norge. Virksomhetene må derfor basere seg på blant annet en kombinasjon av å spørre kunden (kunden fyller ut et skjema) og i tillegg kjøpe et abonnement som gir tilgang til lister vedlikeholdt av kommersielle aktører.

Dette fører til følgende utfordringer:

- **Falske positive:** Mange vet for lite om hva en PEP er, og krysser derfor feilaktig av på at de er en PEP når de søker om å få etablert et kundeforhold. Det fører til mye ekstraarbeid for virksomheten, som må sjekke dette forholdet spesielt.
- **Falske negative:** Det er ingen garanti for at de som faktisk er PEP, blir fanget opp i selvangivelsen eller de innkjøpte listene fra kommersielle aktører. Forsterkede tiltak som burde vært iverksatt, blir ikke det, og risikoen for økonomisk kriminalitet vil derfor øke.

Løsning

Dette prosjektet tar sikte på å etablere et offisielt register over PEP-er i Norge etter modell av en lignende løsning som finnes i Danmark.

Prosjektet er todelt. Første nødvendige steg blir å foreslå en lovtekst som pålegger virksomheter, med roller som innebærer at personer får status som PEP, å rapportere til det nye registeret hvem som er PEP til enhver tid. Deretter må det avgjøres hvem som skal få ansvaret for å etablere og vedlikeholde det nye registeret – og regler for oppslag mot registeret.

Status

Prosjektet sendte et brev til Finansdepartementet den 8. juni 2021 med et forslag om å opprette et register over nasjonale PEP-er. I brevet blir det argumentert for og foreslått at det skal være en offentlig oppgave å etablere og vedlikeholde en oversikt over nasjonale PEP-er. Rapporteringspliktige skal kunne legge til grunn at denne listen er uttømmende når det gjelder nasjonale PEP-er.

I brevet foreslås det også at det utredes om det kan finnes muligheter for enklere tilgang til opplysninger om «nære familiemedlemmer», for eksempel gjennom koblinger til folkeregisteret. Videre foreslås det å oppheve visse særnorske regler i hvitvaskingsloven §§ 12, 13 og 18 vedrørende PEP-er.

Prosjektet avventer svar fra Finansdepartementet.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Løsningen vil bidra til å effektivisere det viktige arbeidet med å bekjempe hvitvasking, blant annet ved å redusere tilfeller av «falske positive» (flagget som PEP uten å være det).
- Løsningen vil styrke virksomheters kundeomdømme ved at de kan vise til deltakelse i en nasjonal innsats mot hvitvasking og terrorfinansiering.

Samfunnsgevinster:

- Løsningen vil gjøre det mindre attraktivt for kriminelle å benytte norske banker til hvitvasking og terrorfinansiering.

⁷ Kunden, personer som handler på vegne av kunden, eller som har blitt gitt disposisjonsrett over en konto.

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

KONTROLLINFORMASJON

KONTROLLINFORMASJON:

DIGITALISERT KONTROLLPROSESS SOM AVSLØRER OG FOREBYGGER ØKONOMISK KRIMINALITET

Problem

I forbindelse med kontroll- og etterforskningsaktiviteter kan Skatteetaten, NAV og politiet be banker og andre finansforetak om innsyn i en persons eller organisasjons kontoinformasjon.

Oversendelsen av denne kontoinformasjonen har tidligere foregått manuelt og vært tidkrevende for både etatene og finansforetakene.

Løsning

Med den nye løsningen kan finansforetakene utlevere kontoinformasjon digitalt til Skatteetaten, NAV og politiet. I stedet for at den aktuelle etaten først må bruke tid på å manuelt kartlegge i hvilke finansforetak objektet (personen eller organisasjonen) er kunde, får de nå rask og maskinell tilgang til denne informasjonen.

Prosessen starter med at det går ut en automatisk forespørsel til kundeforholdsregistrene KAR/KFR fra den aktuelle etatens system. I retur får etaten en liste over finansforetak der objektet har eller har hatt et kundeforhold. Denne listen sendes til API-katalogen i Felles datakatalog, og etaten får maskin-adressene til de enkelte finansforetak i retur. Etaten kan deretter sende en digital forespørsel om å få tilsendt den relevante kontoinformasjonen fra finansforetakene på listen.

Kontoinformasjonen som deles i løsningen:

- liste over kontoer og saldo på disse
- transaksjonshistorikk for ønsket tidsperiode
- liste over hvem som kan bruke kontoene (disposisjonsforhold)
- kortinformasjon

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Kundeforholds-API:** gir etatene en liste over finansforetakene som personen eller bedriften har et kundeforhold med.
- **Andre felleskomponent:** Tjenesten benytter også den sentraliserte adresseringstjenesten API-katalogen i Felles datakatalog.

Status

Før DSOP Kontrollinformasjon-prosjektet går i ordinær produksjon, gjenstår det juridiske avklaringer relatert til etatenes hjemler og bankenes forpliktelser, med hensyn til en digital oversendelse av data mellom partene.

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen bidrar til en besparelse på 1,5 milliarder kroner over 10 år:
- Ved å digitalisere og automatisere prosessen sparer både bankene og etatene tid.
- Raskere behandlingstid gjør at etatene totalt kan behandle flere saker.
- Mer effektiv kontroll og etterforskning fører til økt skatteinngang og inntjening fra bøter.

Samfunnsgevinster:

- Effektiv kontroll gir tillit til at kriminalitet bekjempes, og at velferdssystemet ikke misbrukes.

- Når risikoen for å bli oppdaget øker, reduseres antallet svindelforsøk.
- Økt kontroll fører til færre feilutbetalinger fra NAV.

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

ALTINN DØDSBO

ALTINN DØDSBO: FORENKLER SKIFTEPROSESSEN FOR DE ETTERLATTE

Problem

Oppgjør av bo etter dødsfall er både tungvint og tidkrevende for de etterlatte. Dagens prosess er manuell og papirbasert, og mange parter, både offentlige og private, er involvert. En av hovedutfordringene er at det er vanskelig å få oversikt over den avdødes kundeforhold. Arvingene må da først innhente formuesfullmakt hos den aktuelle domstolen, og deretter må de sende ut denne til ulike aktører der man antar at avdøde hadde et kundeforhold, for deretter å få oversikt fra de enkelte aktørene.

En annen utfordring er at arvingene manuelt må fylle ut en erklæring om privat skifte og levere denne til domstolene, som utsteder en skifteattest. Arvingene sender da denne til ulike aktører, som så starter sin oppgjørsporsess. Det er heller ikke enkelt for arvingene å finne frem til god informasjon om skifteprosessen og arveoppgjør.

Løsning

Altinn dødsbo er en heldigital tjeneste som vil være arvingenes samlede informasjonskilde til oppgjør etter dødsfall, der de får god veiledning og oversikt. Her blir informasjon om avdødes økonomiske forhold automatisk samlet inn, for eksempel vedrørende formue og gjeld, skatteopplysninger, kjøretøy og eiendom. Arvingene vil også få informasjon om det er registrert et testament i testamentregisteret, og om det er tinglyst ektepakt i ektepaktregisteret. Med denne informasjonen får arvinger et bedre grunnlag for å ta en beslutning om valg av skifteform.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering, i denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Kundeforholds-API:** gir Altinn dødsbo en liste over den avdødes kundeforhold i norske finansforetak.
- **Andre felleskomponenter:** API-katalogen gir Altinn dødsbo kontaktinformasjon til finansforetakene der den avdøde hadde et kundeforhold (se punktet over).
- I tillegg vil vi benytte «**Altinn Autorisasjon**» for sikker autentisering av roller og rettigheter i Altinn dødsbo, og «**Maskinporten**», som gjør at finansforetaket kan autentisere og autorisere informasjon om Altinn dødsbo.

Her blir informasjon om avdødes økonomiske forhold automatisk samlet inn.

Informerer arvingene om rettigheter til boet og en oversikt over formue og gjeld

ALTINN DØDSBO: FORENKLER SKIFTEPROSESSEN FOR DE ETTERLATTE

Status

Prosjektets realiseringsfase startet i juni 2020, og målet er pilotering på reelle dødsbo i første kvartal 2023.

Det er behov for å hjemle denne tjenesten i arveloven, og regelverksutviklingen skjer parallelt med utvikling av løsningen.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Det er estimert at etterlatte i snitt kan spare 64 timer per private skifte, mens bank- og forsikringsbransjen i snitt kan spare fem timer per oppgjør. Til sammen utgjør dette besparelser på rundt én milliard kroner i året over en levetid på 10 år bare på denne ene tjenesten.

Samfunnsgevinster:

- Løsningen vil bidra til at etterlatte raskere kan ta stilling til relevant skifteform, som igjen vil gi dem et raskere oppgjør etter dødsfall.
- Løsningen vil redusere tiden saksbehandlere i bank og forsikring bruker til å veilede de etterlatte.

” Å miste en nær og kjær er en stor belastning for de det gjelder. Dessverre er også arbeidet med å håndtere dødsboet en stor belastning for de etterlatte. Med dette DSOP-tiltaket ønsker vi å bistå de etterlatte ved å digitalisere og forenkle en rekke av de formelle prosessene i håndtering av et dødsbo. Gjennom dødsbo-løsningen som Digidir lager sammen med en rekke etater og Finansnæringen, vil denne prosessen gå mye enklere for de etterlatte. Vi håper det kan være et bidrag til å forenkle situasjonen for de etterlatte i en krevende fase av livet.

- Eivind Gjemdal, adm. direktør i Bits

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

DIGITAL PROSESS FOR TRANSPORTLØYVEGARANTIER

DIGITAL PROSESS FOR TRANSPORTLØYVEGARANTIER: EFFEKTIVISERER PROSESSER KNYTTET TIL LØYVEPLIKTIG TRANSPORT

Problem

For å bedrive løyvepliktig transport i Norge (og EU/EØS) er det krav om at løyvehaver har en garantium knyttet til seg. Garantier utstedes av ulike finansaktører som banker, forsikringsselskap og spesialister innen finansiering. Løyvemyndigheten hos Statens vegvesen forvalter registeret som holder oversikt over dette.

Oversendelse av informasjon om transportløyvegarantier foregår i dag manuelt, via post eller e-post. Denne informasjonen blir deretter skannet og manuelt kopiert over i riktig fagsystem. Kommunikasjonen tilbake fra løyvemyndigheten til garantisten blir kopiert over manuelt og sendt tilbake til garantistens Altinn innboks.

Prosessen for å registrere og forvalte garantier knyttet til transportløyver, oppleves i dag som tidkrevende. Dette skyldes blant annet fordi den i stor grad er analog/papirbasert og involverer mange aktører, samtidig som at dataflyten i liten grad er standardisert.

Løsning

Den ferdige løsningen er resultatet av et samarbeid mellom Statens vegvesen, Digitaliseringsdirektoratet, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN og Bits. Her er målet å standardisere og digitalisere informasjonsutvekslingen i forbindelse med transportløyvegarantier, og kanalisere all kommunikasjon om dette (til/fra Statens vegvesen) gjennom Digitaliseringsdirektoratet på plattformen deres, Altinn.

To løsninger vil bli gjort tilgjengelig for garantistene. Den ene løsningen er en skjembasert løsning der garantisten kan logge seg på Altinn og fylle ut den informasjonen som skal sendes til Statens vegvesen. Vedkommende vil også motta tilbakemeldinger direkte i Altinn, og disse tilbakemeldingene vil være standardiserte, noe som vil bidra til mindre usikkerhet.

Den andre løsningen går ut på at de aktørene som ønsker det, får tilgang til et maskin-til-maskin-grensesnitt (API) som kan knyttes direkte inn mot aktørens fagsystem. På den måten vil innsending av informasjon til Statens vegvesen oppleves helt sømløst. Også her vil det komme standardiserte tilbakemeldinger.

Hos Statens vegvesen vil løsningen være knyttet direkte inn mot fagsystemet, og endringer og justeringer vil foretas automatisk av systemet.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Altinn:** Formidling av informasjon mellom garantistene og Statens vegvesen.
- **Autentiseringstjenester:** Maskinporten gir sikker autentisering ved bruk av maskin-til-maskingrensesnitt (API) for større aktører.
- **Autentiseringstjenester:** ID-porten gir sikker autentisering av øvrige aktører som bruker skjembasert løsning for kommunikasjon med Statens vegvesen.

Status

Prosjektet er nå i utviklingsfasen. Verktøyet Altinn Studio brukes for å få skjemaløsning og API klart, samtidig som det klargjøres for å motta digitale garantier i fagsystemet hos Statens vegvesen. Det er planlagt at de første pilot-bankene skal kunne ta i bruk løsningen i desember 2021.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Løsningen vil gi en tidsbesparelse for både datakonsument (Statens vegvesen) og datatilbyder (aktører som opptre som garantist i disse sakene).
- Løsningen vil sørge for bedre datakvalitet, raskere behandling og føre til mer likebehandling.

Samfunnsgevinster:

- Løsningen vil gjøre det enklere for alle aktører å forsikre seg om at alle transportører (løyver) har en gyldig garanti knyttet til seg.
- Løsningen vil være et viktig skritt i retning av en fullstendig digitalisering av løyvesøknader.
- Løsningen vil gjøre det enklere å følge offentlige digitaliseringsstrategier.

”

Det at korrespondansen mellom bank (som garantist) og løyvemyndigheter digitaliseres, ser vi på som en stor fordel. Digitaliseringen vil gi oss en bedre oversikt over våre stilte garantier og en bedre oversikt over vår kundes relasjon til løyvemyndighetene. Begge parter vil se at meldinger blir sendt og mottatt, og vi vil få raskere tilbakemelding ved behov for avklaringer.

- Berit Bjørnstad, avdelingsleder, Sparebank 1 SMN

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

SELSKAPSETBLERING

SELSKAPSETABLERING: SIKRER RASKERE ETABLERING AV NYE VIRKSOMHETER

Problem

Når man skal etablere et selskap, må man i dag gjennom en tidkrevende og kompleks prosess som innebærer mye papirarbeid for både etablereren, banken og Brønnøysundregistrene. Dagens utfordringer for gründere og selskapsetablerere ligger blant annet i kravet om en bankkonto med innbetalt aksjekapital ved opprettelse av organisasjonsnummer, samt kravet om et organisasjonsnummer ved opprettelse av en bankkonto.

I tillegg går informasjonsflyten mellom bank og Brønnøysundregistrene i dag via kunden, som må oppgi den samme informasjonen flere ganger i løpet av prosessen. Kompleksiteten i dagens løsning fører også til at noen oppstartsselskaper bryter med for eksempel mva-regler, innrapportering av lønn, eller pålagte ordninger som obligatorisk tjenstepensjon (OTP) og yrkesskadeforsikring.

Løsning

Brønnøysundregistrene, Skatteetaten og bankene ønsker å se på mulighetene for å effektivisere og forenkle prosessen med å etablere nye selskaper gjennom digitalisering, der man kobler sammen stiftelse av selskap med etablering av bankkonto og registrering i Brønnøysundregistrene.

Målsettingen for prosjektet er å se på hele prosessen ved selskapsetablering:

1. Kunden tar kontakt med banken for å opprette bankkonto
2. Stiftelse av selskap
3. Bekreftelse av aksjekapital
4. Registrering i ulike registre
5. Tildeling av organisasjonsnummer

Prosjektet skal legge til rette for at hele etableringsprosessen kan gjennomføres på bankens digitale flater.

Status

Planleggingsfasen er gjennomført, og prosjektet ble satt i gang i oktober i år. Målet er å fullføre prosjektet i mai 2022. Prosjektet ledes av Brønnøysundregistrene.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Løsningen vil bidra til at både banken, etablereren og Brønnøysundregistrene sparer tid.

Samfunnsgevinster:

- Løsningen vil legge til rette for at nystartede selskaper kommer i gang på en god måte.

PROSJEKTER SOM ER I PLANLEGGINGSFASEN

PROSJEKTER SOM ER I PLANLEGGINGSFASEN

SYKE- OG UFØRE- OPPLYSNINGER FRA NAV

SYKEPENGER

”

*Digital utveksling av informasjon fra NAV til forsikrings-
selskap gjennom løsningen DSOP Syke- og uføre-
opplysninger gjør det enklere, raskere og tryggere for
brukerne våre. For NAV er digital utveksling også viktig for å
kunne redusere manuelt arbeid i prosessen og for å sikre at
vi kun deler opplysninger som forsikrings-selskapet har lov til
å motta etter samtykke fra bruker.*

*- Marte Vidnes Jensen, avdelingsdirektør Ytelsesavdelingen
/ Seksjon Informasjonsforvaltning, NAV*

SYKE- OG UFØREOPPLYSNINGER FRA NAV - SYKEPENGER: REDUSERER DEN ADMINISTRATIVE BYRDEN VED SYKDOM/UFØRHET

Problem

De som blir helt eller delvis arbeidsuføre, kan søke om å få arbeidsavklaringspenger (AAP) eller uføretrygd fra NAV. I de fleste tilfeller blir inntekten kraftig redusert.

For å sikre seg ved et mulig inntektstap i fremtiden er det mange som har en egen forsikring, enten gjennom arbeidsgiver eller gjennom egne private avtaler. De aller fleste som mottar arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd, har vært gjennom en periode med sykepenger fra NAV. Mottak av sykepenger vil derfor for mange være en inngang til å motta ytelser fra forsikringsselskapene. For at forsikringsselskapet skal kunne vurdere en mulig utbetaling, er de avhengig av å få opplysninger fra NAV.

Løsning

En del ytelser fra selskapene, som premiefritak og innskuddsfritak, innvilges fra første sykedag, og i noen tilfeller innvilges ytelsen etter tre måneder. Med løsningen syke- og uføreopplysninger kan forsikringstakere gi samtykke til at forsikringsselskapet digitalt vil kunne etterspørre nødvendig informasjon fra NAV for å kunne dokumentere sykepengeperiode.

Felleskomponenter

Gjenbruk av felleskomponenter bidrar til høy grad av effektivisering. I denne løsningen benyttes følgende felleskomponenter:

- **Altinn - samtykkeløsningen:** Behandlingsgrunnlaget for utlevering fra NAV til forsikringsselskapene gjennom løsningen vil også her baseres på samtykke, tilsvarende som for løsningene knyttet til AAP og uføretrygd fra NAV.
- **Autentiseringstjenester - Maskinporten:** for autentisering av systemene som skal kommunisere (maskin-til-maskin-kommunikasjon).

Status

Realisering av løsningen for sykepenger er ikke igangsatt. Det er i dag ikke fastsatt tidspunkt for når utvikling av løsningen kan startes i NAV.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Løsningen sparer tid for brukere (personer som har rett på ytelser), datakonsument (forsikringsselskap) og datatilbyder (NAV).
- Ytelser som brukeren har rett på, blir raskere utbetalt fra forsikringsselskapene.

Samfunnsgevinster:

- Prosessen for å søke om ytelsene oppleves som enkel, intuitiv og rask av brukerne.

PROSJEKTER SOM ER I KONSEPTFASEN

Det er i skrivende stund ingen DSOP-prosjekter i konseptfasen, men det jobbes med flere ideer og satsningsforslag som potensielt vil kunne konseptutredes i 2022.

På side 12 finner du en oversikt over de viktigste ideene DSOP jobber med.

PROSJEKTER HVOR DET UTARBEIDES SATSINGSFORSLAG

Dette er større prosjekter som offentlige aktører har ansvar for å utvikle, drifte og forvalte, men hvor man har behov for samarbeid med DSOP.

PROSJEKTER HVOR DET UTARBEIDES SATSINGSFORSLAG

RAPPORTERING AV YRKESSKADE

DSOP

RAPPORTERING AV YRKESKADE:

RASKERE OG ENKLERE INNRAPPORTERING AV YRKESKADER

Problem

Dersom det oppstår en yrkesskade, skal denne rapporteres til flere ulike instanser – for eksempel NAV, forsikringsselskap og Arbeidstilsynet. I dag foregår denne prosessen ved at arbeidsgiver og den skadelidte må rapportere om skaden ved å fylle ut flere forskjellige skjemaer som sendes til de ulike instansene. Dette gjør prosessen tungvinn og uoversiktlig, og resulterer i dårlig datakvalitet og manglende statistikk på området.

Løsning

En gjennomgang av dagens innrapportering viser at de ulike aktørene har behov for mer eller mindre den samme informasjonen, og at informasjonsbehovet derfor kan dekkes av en felles digital innrapportering. Ønsket er derfor en løsning hvor arbeidsgiver eller den skadelidte rapporterer om skaden i én digital løsning, der bare den nødvendige informasjonen blir videresendt til de aktuelle aktørene.

Status

Konseptutredningen ble ferdigstilt sommeren 2020, men spørsmålet om eierskap for den endelige løsningen var da ikke avklart, og oppstart av planleggingsfasen og påfølgende realisering ble satt på vent til løsningens eierskap var avklart. Det ble i år avtalt at NAV utreder et satsingsforslag knyttet til en ny felles innrapporteringsløsning for yrkesskade, og dette ble levert i november. De involverte partene i konseptutredningen ble i høst informert om satsingsforslaget og invitert til samarbeid.

Gevinster

Slik det ble dokumentert i konseptutredningen.

Målbare gevinster:

- Løsningen vil bidra til tidsbesparelser tilsvarende 280 millioner kroner i året, fordelt på arbeidsgivere, forsikringsselskaper, NAV og SSB.

Samfunnsgevinster:

- En totaloversikt over yrkesskader vil gi et bedre grunnlag for å iverksette skadeforebyggende tiltak, noe som vil gi en samfunnsbesparelse på 150 millioner kroner i året som følge av et redusert antall yrkesskader.

PROSJEKTER HVOR DET UTARBEIDES SATSINGSFORSLAG

KONTONUMMER FOR UTBETALING FRA DET OFFENTLIGE

KONTONUMMER FOR UTBETALING FRA DET OFFENTLIGE: GJØR DET ENKLERE FOR INNBYGGERE Å ANGI KONTONUMMER SOM OFFENTLIG SEKTOR BRUKER VED UTBETALING

Problem

I dag finnes det ingen felles plattform som viser hvilket kontonummer innbyggere foretrekker å motta offentlige utbetalinger til. Det er opp til hver enkelt person å oppsøke den enkelte utbetalende offentlige etat for å oppdatere eller registrere hvilket kontonummer de foretrekker å få pengene utbetalt til.

Offentlige etater bruker mye ressurser på saksbehandling og oppfølging som følge av feil eller manglende informasjon om hvilken konto utbetalinger skal sendes til.

Løsning

Flere offentlige etater har ønsket seg en løsning der man kan gjøre det enkelt for innbyggere å angi hvilken konto de ønsker å benytte for eventuelle utbetalinger fra offentlig sektor. Prosjektet ønsker å legge til rette for at innbyggere får muligheten til å se og endre kontonummeret sitt i riktig kontekst. Nettbank og mobilbank er en slik kontekst hvor det er naturlig å kunne se og endre kontonummer for utbetaling fra det offentlige. Det samme er nettstedene til offentlige virksomheter som driver med utbetaling, slik som Skatteetaten, NAV og Lånekassen.

Status

Digitaliseringsdirektoratet har levert satsingsforslag for Kontonummer for utbetaling fra det offentlige. Hvis det tildeles midler, vil dette gjelde fra budsjettåret 2023/2024, og en eventuell løsning vil eventuelt kunne være på plass i 2024.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Prosjektet vil bidra til å redusere bruken av utbetalingsanvisninger.
- Prosjektet vil bidra til å redusere antall feilutbetalinger.
- Prosjektet vil bidra til redusert kontanthåndtering.

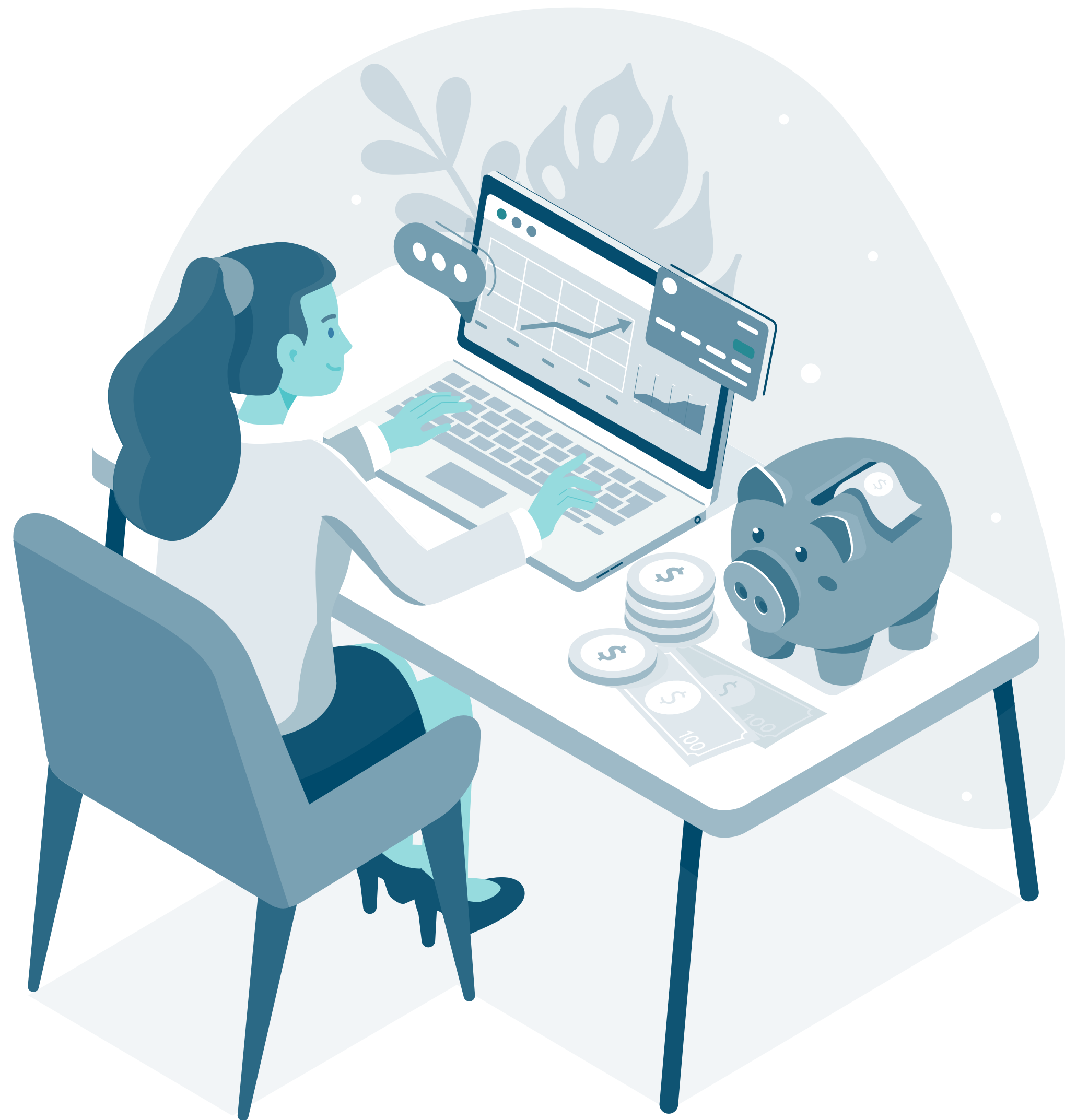
Samfunnsgevinster:

- Innbyggere vil få utbetalt beløp til riktig tid til foretrukket konto.
- Oversikt over konto som er registrert hos offentlig sektor, blir plassert i en digital plattform som hyppig besøkes.
- Prosjektet vil bidra til enklere registrering og oppdatering av kontonummer.

ANDRE RELEVANTE TJENESTER ELLER PROSJEKTER

ANDRE RELEVANTE TJENESTER ELLER PROSJEKTER

DATA FOR AJOURHOLD AV OTP I PRIVAT SEKTOR

DATA FOR AJOURHOLD AV OTP I PRIVAT SEKTOR: BEDRER DATAKVALITETEN OG ELIMINERER DOBBELTRAPPORTERING VED AJOURHOLD AV OTP

Problem

Pensjonsselskapene henter hver måned inn informasjon fra bedriftskundene sine for å beregne avsetninger til fremtidige pensjonsutbetalinger (obligatorisk tjenstepensjon), og denne informasjonen er av varierende kvalitet. I tillegg er de samme bedriftskundene pålagt å sende tilsvarende informasjon om inntekt og arbeidsforhold til offentlig sektor (a-ordningen og Aa-registeret), noe som medfører dobbelrapportering for bedriftene.

Løsning

Prosjektet skal legge til rette for at pensjonsselskaper får tilgang til informasjon fra Skatteetaten og NAV for å ajourholde obligatorisk tjenstepensjon. Dette er ventet å gi pensjonsselskapene bedre datakvalitet og arbeidstakere riktigere pensjon, samtidig som det vil føre til mindre rapportering for arbeidsgivere.

Status

Skatteetaten fikk i 2019 i oppdrag av Finansdepartementet å lede dette prosjektet. Dette henger sammen med at etaten er forvaltningsansvarlig for den tverretatlige a-ordningen. Samtidig er det slik at de største gevinstene fra de skisserte tiltakene trolig ligger utenfor Skatteetaten, hos andre interessenter. Derfor følges prosjektet tett av DSOP aktørene i form av pensjonsinnretningene og Finans Norge/Bits.

Fra januar og ut mai 2021 ble det gjennomført en pilot av løsningen hvor et utvalg pensjonsinnretninger deltok, og piloten ble godkjent 15. juni 2021.

Tjenesten åpner for at øvrige pensjonsinnretninger kan koble seg på og ta i bruk løsningen.

Gevinster

Målbare gevinster:

- Løsningen gjør at både pensjonsselskapene og arbeidsgivere sparer mye tid, blant annet ved at man unngår dobbelrapportering hver måned.
- Høyere datakvalitet er ventet å bidra til økt innbetaling av obligatorisk tjenstepensjon: Det er forventet mer enn 1,6 milliarder kroner i økte innbetalinger årlig.
- Søm følge av bedre tilgang til riktige data, samt flytting av tilsyn til Skatteetaten, kan flere forsøk på sosial dumping og lignende avsløres.

Samfunnsgevinster:

- Løsningen gir arbeidstakere en generell trygghet om at arbeidsgiver betaler inn korrekt beløp til pensjonsselskapene, slik at arbeidstakerne i fremtiden får utbetalt den pensjon de har krav på.
- Pensjonsselskapene får tilgang til data av bedre kvalitet, samt et bedre grunnlag for å fange opp eventuelle arbeidsgivere som bevisst sniker seg unna

lovpålagte innbetalinger til ansattes fremtidige pensjon (sosial dumping).

- Arbeidsgivere får en trygghet om at konkurrentene ikke driver med sosial dumping, og at de derfor konkurrerer på like vilkår.
- Løsningen vil forhindre forsøk på sosial dumping (for eksempel triksing med jobber i små oppdrag som hver for seg sniker seg under grensen for obligatorisk tjenstepensjon).

ADMINISTRASJONEN I DSOP

JURIDISKE AVTALER

D SOP har i dag en omfattende prosjektportefølje, og i hvert av prosjektene er det behov for å regulere datadelingen mellom partene. Juristene i DSOP har identifisert mange fellesnevne mellom de ulike prosjektene og løsningene. Derfor har de det seneste året jobbet med å få på plass en hovedavtale mellom Bits og de enkelte etatene (og en tilknytningsavtale mellom Bits og de enkelte finansforetakene). I tillegg er det naturlig nok noen spesifikke behov for de enkelte prosjektene, som må reguleres i tilhørende tjenestebeskrivelser. I listen nedenfor kan du se status for dette arbeidet.

Hovedavtalen

- Bits har signert hovedavtalen med Skatteetaten, Lånekassen og Brønnøysundregistrene. Hovedavtalen med politiet blir forhåpentligvis signert snart.
- Bits har ikke signert hovedavtalen med NAV eller politiet. Disse avtalene avventer avklaring på DSOP kontrollinformasjonsprosjektet.
- Bits er i dialog med Statens vegvesen om inngåelse av hovedavtale.

Tjenestebeskrivelsene

- **Kontrollinformasjon:** Det pågår en diskusjon mellom etatene og noen av bankene rundt hjemmelsgrunnlag og fare for utlevering av overskuddsinformasjon, med grunnlag i personvernlovgivningen. Prosjektet er satt på pause inntil de juridiske spørsmålene er avklart.
- **Konkursbehandling:** Tjenestebeskrivelsen er ferdigstilt og mange banker har knyttet seg til tjenesten. Det foregår on-boarding av de fleste banker i Norge.
- **Syke- og utføreopplysninger fra NAV:** Avtalene mellom Bits og NAV er ferdigstilt. Forsikringselskapene må signere en egen tjenesteavtale med NAV for å koble seg på løsningen.
- **Offentlige data i nettbank – saldo på studielån:** Tjenestebeskrivelsen er ikke ferdigstilt. Øvrige banker kan koble seg til løsningen ved å akseptere Lånekassens vilkår. Tjenestebeskrivelsen vil gi en strukturell endring av vilkårene, men virksomhetens forpliktelser vil bli de samme.
- **Transportløyvegaranti:** Bits og Statens vegvesen er i dialog om utarbeidelse av tjenestebeskrivelser.

Tilknytningsavtaler

Tilknytningsavtalene mellom Bits og finansforetakene er ferdigstilt og prosessen med å innhente signaturer er godt i gang.

Tilknytningsavtalene inneholder en databehandleravtale mellom Bits og finansforetakene.

Andre avtaler

OPS AT: I forbindelse med satsingen for å øke effektiviteten og kvaliteten i arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering, er det inngått en samarbeidsavtale mellom finansforetak som er medlem av Finans Norge, Bits og offentlig sektor.

AVKLARINGSFASE: PROSJEKTER SOM ER SATT PÅ VENT

noen prosjekter stopper fremdriften opp, fordi forhold utenfor prosjektets kontroll må avklares. I år har mange av prosjektene som var i avklaringsfasen i fjor, kunnet starte opp igjen. Ved utgangen av 2021 er det ingen prosjekter i avklaringsfasen.

At prosjekter havner i avklaringsfasen, skyldes som regel uforutsett ressursmangel hos sentrale aktører, uavklart eierskap eller at det avventes finansiering i offentlig sektor.

FORVALTNING

Når et DSOP-prosjekt er ferdigstilt og tjenesten er tatt i bruk, overføres løsningen til forvaltning. Sommeren 2018 etablerte Bits en avdeling for DSOP Forvaltning, og her ligger ansvaret for å drifte og videreutvikle de første DSOP-løsningene. «Samtykkebasert lånesøknad» var det første DSOP-prosjektet som ble ferdigstilt, og tjenesten har blitt driftet av forvaltningsteamet i Bits siden 2018. I tillegg til DSOP Forvaltning hos Bits vil det også bli overført noen DSOP-løsninger til forvaltning hos andre aktører – for eksempel Altinn Dødsbo, som vil bli forvaltet av Digitaliseringsdirektoratet.

Forvaltningsteamene vil i tillegg til å drifte og videreutvikle løsningene jobbe systematisk med onboarding av nye aktører. Dette arbeidet starter allerede på prosjektstadiet, og i løpet av 2021 har dette inkludert følgende prosjekter:

- **Kontrollinformasjon:**

- onboarding og oppfølging av finansforetak som skal påkobles tjenesten
- onboarding og vurdering av hjemler for nye eller eksisterende etater
- onboarding av finansforetak til Kundeforholdsregisteret
- koordinering ved endringshåndtering

- **Data for ajourhold av OTP i privat sektor:** pilotering ferdigstilt i mai og påbegynt onboarding av pensjonsinnretninger til testmiljø i september.
- **Oppgjør etter dødsfall:** bistår prosjektet med kompetanse fra tjenesten Kontrollinformasjon, som skal gjenbrukes i denne løsningen. Forvaltning er koordinator for bankene i forbindelse med test av løsningen.
- **Tjenester som er i produksjon:**
  - **Konkursbehandling:** onboarding av finansforetak
  - **Samtykkebasert lånesøknad (SBL):** onboarding av finansforetak
  - **Syke og -uføreopplysninger fra NAV (SSU):** onboarding av forsikringsselskaper til testmiljø
  - **Data for ajourhold av pensjon i privat sektor (OTP):** onboarding av pensjonsinnretninger til testmiljø
  - **Saldo på studielån:** onboarding av finansforetak
  - **Kundeforholdsregisteret (KFR):** onboarding av finansforetak
  - **Digital samhandling ved eiendomshandel:** onboarding av flere finans- og meglerforetak

FREMTIDSUTSIKTER: MER DATADELING KOMMER SAMFUNNET TIL GODE

Data er en ressurs, og i sin stortingsmelding 22 (2021–2022) Data som ressurs – Datadrevet økonomi og innovasjon skriver regjeringen at de vil at Norge skal utnytte mulighetene som ligger i data, til å øke verdiskapingen, skape flere nye arbeidsplasser i hele landet og sikre en effektiv offentlig sektor. Bedre utnyttelse av data er også viktig om Norge skal lykkes i overgangen til et mer bærekraftig samfunn og en grønnere økonomi.

Regjeringens ambisjon er å få til økt deling av data innad i næringslivet og mellom offentlig og privat sektor. Offentlige data som bearbeides eller kobles sammen med andre data, fra private eller offentlige kilder, kan bidra til bedre tjenester, ny innsikt eller andre verdiskapende aktiviteter og produkter. Det anslås i stortingsmeldingen at norsk dataøkonomi utgjør en årlig verdiskaping tilsvarende 150 milliarder kroner i 2020. Dersom forholdene legges til rette, kan dette tallet dobles frem til 2030.

Verdien av data utløses først ved deling

Som forbrukere lar vi leverandører samle inn, bruke og dele data om oss for å skape bedre og mer brukertilpassede produkter og tjenester. Over tid har dette gitt oss store forventninger til at tjenestene vi bruker, nettopp skal være brukervennlige.

Disse forventningene som vi har opparbeidet oss til private tjenester, gjør seg også gjeldende i møte med offentlige tjenester – så vel som tjenester som består av deltjenester fra både offentlig og privat sektor. Vi forventer blant annet at vi skal slippe å svare på de samme spørsmålene om igjen, fordi vi henvender oss til et nytt kontor. Skal vi slippe dette, forutsetter det at dataene vi alt har oppgitt, deles videre.

Når flere skal dele en fysisk gjenstand, for eksempel gjennom en bildelingstjeneste, kan gjenstandens opplevde og faktiske verdi synke som følge av redusert tilgjengelighet og slitasje. Når vi deler på data, vil verdien derimot ofte øke for alle involverte: Data slites ikke ved bruk, og den kan brukes av flere samtidig. Når en tjeneste brukes av mange, kan den dessuten tilføre den enkelte brukeren større verdi.

Et eksempel på dette er Google Maps, som kan vise bilførere hvor det er kø ved å sette sammen data fra alle smarttelefonene som befinner seg på veien. Som sjåfør kan man dermed nyte godt av at også andre bruker den samme tjenesten.

Data som kilde til innovasjon

Rapporter fra regjeringens delingsøkonomiutvalg og datadelingsutvalg tyder begge på det samme: Datadrevet innovasjon vil gi enorme fordeler for næringslivet, offentlig sektor og innbyggere – for eksempel gjennom forbedret personlig medisin, ny mobilitet og gjennom dens bidrag til «det grønne skiftet».

Tilgang til stadig større mengder personlige data, industrielle data og offentlige data – kombinert med teknologisk endring i hvordan dataene lagres og behandles – vil bidra til innovasjon, verdiskaping og vekst.

VEDLEGG

STYRING OG KONTROLL I DSOP

Styringsmodell

DSOP-samarbeidet er først og fremst fundert på tillit mellom de ulike aktørene og gjensidig engasjement for oppdraget. Det er per i dag ingen bindende avtaler mellom de ulike aktørene, men alle har sluttet seg til et felles sett med kjøreregler, som går frem av dokumentet «Samarbeidserklæring DSOP».

Samarbeidserklæringen beskriver hvilke beslutninger som skal treffes på hvilket nivå. De ulike beslutningsnivåene er beskrevet nærmere under – og eksempler på slike beslutninger er faseoverganger i prosjektene.

Figuren er hentet fra samarbeidserklæringen og brukes blant annet for å forklare at aktørene, ved hvert beslutningspunkt, kun forplikter seg til å kjøre én fase av et prosjekt – frem til neste beslutningspunkt. Dette senker listen for å bli med på et prosjekt og er et viktig prinsipp for DSOP.

STYRING OG KONTROLL I DSOP

Topplederforum

Topplederne i DSOP-samarbeidet møtes to ganger i året. Under et topplederforum utveksles status fra de ulike prosjektene, og det fattes beslutninger som ifølge samarbeidserklæringen skal tas på topplernivå. Dette kan for eksempel dreie seg om overgang fra konseptfasen til planleggingsfasen (beslutningspunkt 2 i figuren).

Styringsgruppen i DSOP

Styringsgruppen består av ledere fra de samme aktørene som møtes i et topplederforum. Fordi møtene avholdes en gang i måneden, er de av et mer operativt slag enn topplederforum. Eksempler på beslutninger som skal fattes i styringsgruppen, er overgang fra idéfasen til konseptfasen (beslutningspunkt 1 i figuren).

Programkontoret

Programkontoret møtes hver fjortende dag og består av én til to representanter fra de ulike aktørene i DSOP, hvor Bits representerer finansnæringen. I listen nedenfor kan du se de ulike hovedoppgavene til programkontoret.

- Ansvarlig for idéfasen
  - diskutere og videreutvikle ideer
  - fatte beslutninger om hvilke faseoverganger til konseptutredning som skal legges frem for styringsgruppen
- Fungerer som styringsgruppe for prosjekter i konseptfasen
- Bidrar til at alle faseoverganger går så smertefritt som mulig
- Bidrar, sammen med aktørenes kommunikasjonsavdelinger, til ekstern kommunikasjon
  - deltar i møter i interessentgruppen til DSOP
  - bidrar i forbindelse med pressemeldinger, nyhetsoppslag som berører DSOP, prisutdelinger, nominasjoner osv
  - arrangerer den årlige DSOP-konferansen

Prosjektledelse

Alle aktører som bidrar til et fellesprosjekt, har hver sin prosjektleder for arbeidet som gjøres internt. I tillegg utnevnes en overordnet prosjektleder for fellesprosjektet, som koordinerer arbeidet på tvers av de ulike aktørene.

Denne prosjektlederen blir som regel utnevnt fra den aktøren med størst interesse for å få prosjektet gjennomført, men her er det ingen fast regel.

Prosjektlederen for fellesprosjektet kaller normalt inn prosjektlederne fra hver aktør til ukentlige prosjektledermøter for å sikre fremdrift og løse eventuelle konflikter i prosjektene. I tillegg møter prosjektlederen i styringsgruppen på månedlig basis.

Referansegrupper

Finansnæringen er representert i ledelsen til DSOP gjennom Bits (programkontoret, styringsgruppen og topplederforum) og Finans Norge (styringsgruppen og topplederforum). For at banker og forsikringselskap skal oppleve at de har en reell påvirkningskraft i programmet, har næringen etablert én referansegruppe for bankene og én referansegruppe for forsikringselskapene. Referansegruppene møtes månedlig og blir involvert i alle store beslutninger i programmet, som for eksempel ved faseoverganger.

KONTAKTINFORMASJON

Nils Inge Brurberg, Bits

Tlf: 924 00 125

E-post: nilsinge.brurberg@bits.no

Ulrik R. S. Holmsen, NAV

Tlf: 915 43 792

E-post: ulrik.r.s.holmsen@nav.no

Frithjof Indseth, Skatteetaten

Tlf: 913 28 166

E-post: frithjof.indseth@skatteetaten.no

Pål Habberstad, Politiet

Tlf: 971 18 565

E-post: pal.habberstad@politiet.no

Bredo Swanberg, Digdir

Tlf: 906 09 520

E-post: bredo.erik.swanberg@digdir.no

Sverre Hovland, Brønnøysundregistrene

Tlf: 916 18 021

E-post: sverre.hovland@brreg.no

Jan Fredrik Håvie, Skatteetaten

Tlf: 901 15 110

E-post: janfredrik.havie@skatteetaten.no

Øystein Høydalsvik, Kartverket

Tlf: 482 01 183

E-post: oystein.hoydalsvik@kartverket.no

